

GENERAL JOHNSON
kierownik sekcji odbudowy
gospodarczej Ameryki, usta-
pił z tego stanowiska.

WYDANIE: A B C D

Cena 10 groszy

EXPRES

ILUSTROWANY

SCHMIDT
minister gospodarki Rzeszy
niemieckiej, oświadczył, że
sytuacja gospodarcza Rze-
szy jest bardzo krwyczna.

VI.

PONIEDZIAŁEK, 25 GRUDNIA 1933 R

CENA 10 GROSZY

Nr. 357

Wyrok w procesie lipskim na str. 3-ciej

Trzypiętrowy budynek wyleciał w powietrze

Berlin, 23 grudnia.

(Pat) W miejscowości bawarskiej Neu-
stadt obok Koberga, nastąpił wczoraj
wybuch w fabryce lalek. 3-piętrowy bu-
dynek został zupełnie zniszczony. Z pod
gruzów wydobyto 8 ciężko rannych. —
Przyczyny eksplozji dotychczas nie usta-
lono.

Katastrofa samolotu komunikacyjnego w Niemczech

Berlin, 23 grudnia

Belgijski samolot komunikacyjny,
lejący z Berlina uległ dziś w południe
na lotnisku w Dortmundzie katastrofie.
Przy lądowaniu samolot zawadził le-
wym skrzydłem o drzewo i przewrócił
się. Aparat został uszkodzony.

Pilot poniósł śmierć na miejscu, ra-
djotelegrafistę odwieziono w stanie cięż-
kim do szpitala. Z pośród trzech pasa-
żerów, dwóch odniosło lżejsze rany.

Japończycy się cieszą! Cesarzowa powiła syna.

Tokio, 23 grudnia

Cesarzowa japońska powiła syna.
Wiadomość ta wywołała olbrzymią ra-
dość w całym kraju, albowiem jest to
pierwszy potomek męski parzy cesar-
skiej.

Przywódca centrum katolickiego skazany na 3 miesiące więzienia

Berlin, 23 grudnia.

(Pat) Były pruski minister opieki spo-
łecznej i przywódca centrum katolickie-
go Hirtsiefer został dziś wyrokiem sądu
karnego w Bochum uznany winnym prze-
kupstwa i skazany na 6 miesięcy oraz
pozbawienie praw obywatelskich na okr.
3 lat. Sąd zastosował wobec Hirtsiefiera
najwyższy wymiar kary. Akt oskarżenia
zarzuca Hirtsieferowi że dał się przeku-
pić przez jedno z towarzyszt budowy
mieszkań, udzielając mu subwencji z fun-
duszów skarbu pruskiego.

Chrystus się rodzi... Moce potruchały...
Gwiazdy stajenki rozżalają wnętrze.
Ciałem się Słowo stało przenajświętsze
I dłoń do góry podniósł Jezus mały!

I krzyż nad światem nakreśla powoły,
Byśmy jak dzieci znów się stali prości!
I błogosławi dniom naszej radości
Słowami: — „Pokój — ludziom dobrej woli“!

Wzrok jego dobry przez złobka krawędzie
Na nasze smutki patrzy i rozpaczę:
„Błogosławiony — mówi — ten kto płacze,
Albowiem wkrótce pocieszony będzie“!

Przyjdźcie tu wszyscy! W tej małej stajence
Jak perła w muszli świat się cały zmieścił
A ja, Głosiiciel najcudniejszej wieści,
Na waszych głowach położę swe ręce!

I mów! — Kochaj bliźniego, jak siebie!
Niechaj ci bratem człowiek będzie każdy!
Takie — promieniem betlejemskiej gwiazdy
Słowa w twej duszy piszę i na niebie!

„Rzucicie więc swarów i waśni ostatek,
Nisko złe czoła schylcie i szydę,
I niech dziś mocniej uderzy wam serce,
Gdy przełamiecie miłości opłatek“!

M. J.

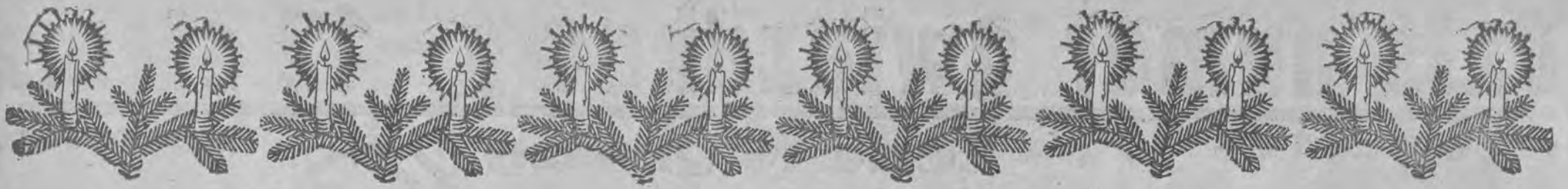
Wszystkim Czytelnikom i Przy-
jaciółom naszego pisma z okazji

Bożego Narodzenia

życzymy Wesółych Świąt.

Redakcja.

POKÓJ LUDZIOM DOBREJ WOLI!

Przed dwoma bez mała tysiącami lat zabłysła nad ziemią gwiazda betlejemska. W ten wieczór przysłała na świat MIŁOŚĆ. Miłość Zwycięska. Miłość, schylająca się dobrotliwie nad każdą niedolą, przygarniająca do siebie litośnie grzechy świata, zrodzone z nędzy i słabości, uśmiechająca się z jutrenkową pogodą do kwiatów i ptaków, do obłoków na niebie i do dzikiego, skrytego w głębi puszczy zwierza.

Miłość Hartowna, w której niema nic z bezradnego, tylko zaspiewania się nad ludzką niedolą, która umie w porywie gniewu wygnąć ze świątyni przekupni, wiodących targ świętościami, i walkę wydać każdemu złu, panoszącemu się nad światem i w sercu ludzkim. Miłość Ofiarna, dźwigająca ohotnie swój krzyż na szczyt Golgoty, by dać świadectwo prawdzie i nie zaprzeczyć się jej nawet w godzinie śmierci.

Od tych dni, w których Jezus począł przemierzać doliny palestyńskiej ziemi, rozpoczęła swój pochód poprzez stulecia miłość. Stała się twórczem kołem rozpędowym historii, regulatorką i podwaliną stosunków między ludźmi i gromadami ludzkimi. Miłość współczująca dla ludzkiej niedoli, poczucie solidarności ze wszystkimi, co cierpią i co walczą ze złem, uskrzydliły duszę ludzkości, wywiodły ją z opłotków egoizmu jednostkowego czy stadnego na słoneczne szlaki boju o lepsze jutro, o szczęście, które — cudownie rozmnożone — nakarmić ma tysiączne rzesze.

Miłość, posiana w sercach ludzkich przez Dobrego Pasterza, stała się dźwignią postępu, więzią moralną ludzkości. Otoczyła swą opieką świat pracy, świat dzieci i starców, była pobudką bojową rewolucyj i ruchów społecznych, walących stary porządek, zbierała w jedną gromadę rycerzy — rozprószone dzieci wspólnej ojczyzny. Stała się, zaiste, kołem rozpędowym historii i dźwignią postępu. Nie zapanowała jeszcze nad światem, nie słońdowała jeszcze ludzkiej gromady. Nie wypełniła z serc naszych instynktów egoizmu i sobkostwa. Zbyt często dzieje świata, dzieje ludzkości stają się w tragicznych, niezmiennych nawrotach arena walk, grabieży i gwałtu. Zbyt często triumfuje starorzymaska zasada: homo homini lupus. Napróżno o dobrą wolę modlą się wieszczowie i psalmiści, napróżno coroczne, w wieczór wigilijny, unoszą się nad nami słowa: Pokój ludziom dobrej woli!

A jednak mimo tragicznych nawrotów, panowania zła, mimo upadków i klęsk droga ludzkości wiedzie wciąż w górę. Rozrasta się w sercach naszych, w poczuciu powszechnym instynkt solidarności plemiennej, narodowej, ogólnoludzkiej. Znikają sztuczne przegrody, wyhodowane na zawzięci i prywacie. Około hasła naczelnego, wiodących ludzkość ku lepszej przyszłości, skupiają się coraz liczniejsze gromady.

Spółczesność nasze tym samym ulega przeobrażeniu. Nie zwiódą go

już kramarze, kupczący świętościami. Instynkt solidarności obywatelskiej, narodowej, państwowej triumfuje nad próbami zawichrzeń, dyktowanych zawiścią. Rośnie zastęp ludzi dobrej woli, wypracowujących w twórczym trudzie coraz lepsze formy zbiorowego współżycia, zespalającego się w

potężny hufiec, świadomy swych wobec państwa i współobywateli obowiązków podporządkowania interesów jednostkowych czy grupowych dobru całości, o obowiązku zespołowej pracy, opromienionej miłością państwa i narodu.

W ten wieczór wigilijny, w ciszy

którego dzwoni święta, przez wieki idąca legenda o narodzinach Miłości Zwycięskiej, niechże zrodzi się ona i zakręluje w naszych sercach. Stańmy się siewcami miłości pogodnej, hartownej, ofiarnej. Wtedy tylko staniemy się godnymi członkami wielkiej rodziny narodu i ludzkości.

Tradycje Bożego Narodzenia w obyczajach, pieśniach, legendach i wierzeniach.

Święta Bożego Narodzenia — to najradośniejsze święta, najbogatsze w obyczajach, od prawników przez wszystkie ludy słowiańskie praktykowanych, najbardziej rozśpiewane kolendami, których posiadamy niezliczone bogactwo.

Porównanie dnia z nocą w okresie zimowym święcone jest od wieków przez wszystkie ludy indo-europejskie, obyczaj ten znają wszystkie ludy słowiańskie, a więc i te szczepy, z których powstał Naród Polski. Święcono je ucztą, na której spożywano z zapasów nagromadzonych na zimę, gdy przesilenie nocy zwiastowało już wiosnę, a z nią nadzieje na nowe dary natury.

Po przyjęciu wiary chrześcijańskiej, Kościół nie wzbronił tego obyczaju, gdyż ucztą przypadła właśnie w wigilię, czyli w przededniu rocznicy Narodzin Chrystusa Pana.

Materiałistycznej uczcie pogańskiej Kościół nadał piętno wzniosłości duchowej, wprowadzając na jej rozpoczęcie zwyczaj łamania się opłatkiem, tym „chlebem anielskim“, który jest symbolem Chrystusa Pana.

Pod wpływem wiary chrześcijańskiej zrodziło się również przekonanie, że nie wolno zasiać do uczy wigilijnej z zatwardziałą złością i nienawiścią w sercu, że przełamanie się opłatkiem nawet z najgorszym wrogiem obowiązuje do przebaczenia win, uraz i pozbycia się wszelkiej nienawiści. Do wieczery wigilijnej powinniśmy, według obyczaju zasiać w nastroju pogodnym, radosnym. Wierzenia ludowe podają, że nawet zwierzęta domowe biorą udział w ludzkiej radości na wieczór wigilijny uzyskują możliwość przemawiania mową ludzką. Nie wolno jednak ich podsłuchiwać, bo śmierć nagła spotka tego, kto się na to waży.

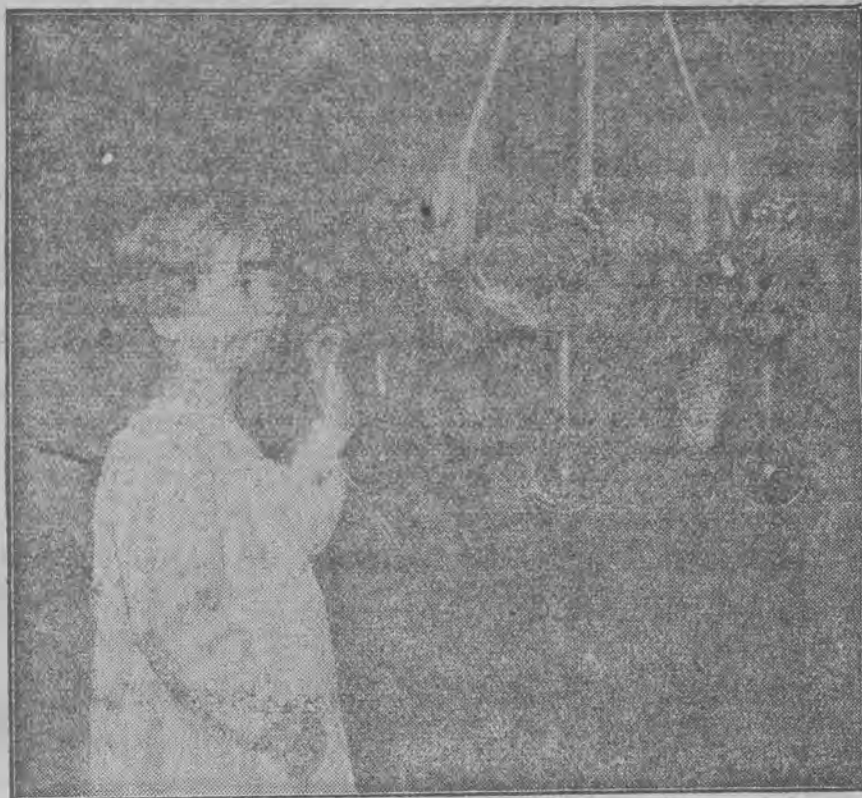
Obyczaje chodzenia z kozą lub turoniem albo z wilkiem pochodzą z tych zamierzonych czasów, gdy chwymano i oswajano dzikie zwierzęta. Właśnie, w dniu przesilenia się nocy zimowej zręczni łowcy popisywali się swą zdobyczą, oprowadzając po wsi oswojone sarny (kozy), tury (nieistniejące już dzisiaj dzikie bydło), wilczki i niedźwiedzi. Z czasem żywe zwierzęta zastępowano skórą, a jeszcze później — ich wyobrażeniem: koza z płachty i główek drewnianej, niedźwiedzia wyobrażał parobczak w odwróconym kozuchem itp.

Obyczaje chodzenia z gwiazdką, z szopką, odgrywanie „Heroda“, jasełek wywodzą się już z czasów chrześcijańskich. Były to pierwotnie przedstawienia, urządzane po kościołach, którym początek dał św. Franciszek z Assyżu. Dziecina Boża w żłobku, Matka Najświętsza, św. Józef, królowie, pasterze — oto główne postacie „Jasełek“. Wół i osiołek niezbędne są również przy żłobku. Przedstawienia jasełkowe, do których słowa dorabiali najczęściej zakwiole szkolni, z czasem przybrały swobodny charakter, duchowieństwo wzbroniło odgrywania ich w świątyniach. — Dziś odgrywane są w świetlicach, teatrach ludowych i miejskich i stanowią ulubioną rozrywkę w czasie świąt Bożego Narodzenia.

Kolendy tworzone były w różnych czasach, najwięcej powstało ich w średniowieczu. Prawie wszystkie kolendy śpiewane są na nutę skoczną, taneczną. Bo, i jakże nie radować się w dniu Narodzenia Zbawiciela świata?

W kolendach, których posiadamy większe bogactwo, aniżeli jakikolwiek naród na świecie, lud polski wylał całą swą rzewną miłość dla Bożej Dzieciny i Matki Zbawiciela.

W kolendach lud polski poślęował również właściwemu sobie humorowi, który jest wynikiem wrodzonej mu dobroci, łagodności i pogody ducha. Dlatego kolendy tak chwytają nas za serce i dlatego dbać winniśmy, by skarby uczucia i poezji, jakie przekazała nam w kolendach przeszłość, nigdy nie zostały zmarnowane i zatracone.

Jak ozdobić choinkę. Jedna z najmiłszych tradycji świątecznych.

Choinka — zielone, pachnące drzewko — jest jedną z najmiłszych tradycji świątecznych. W domu, w którym są dzieci, jest radością i uciechą dla nich przedewszystkiem. Tam, gdzie ich nie ma, jest radością dla ludzi dorosłych, którzy przez parę chwil, w wieczór wigilijny chcieliby przeżyć raz jeszcze swoje dzieciństwo.

Zabieramy się do zdobienia jej w dzień wigilijny. Zawieszamy na gałązkach małe, pasowe serduszka, które wycinamy z kartonu lub tekturki, oklejonej czerwonym papierem. Pokrywamy gałązki choinki białym śniegiem. Zawieszamy też na nich wąskie srebrne stożki, które na drzewku będą wyglądać jak sople lodowe.

Dalej idą maleńkie, szklane dzwoneczki, które przywiązujemy do gałązek. Złoczone lub srebrzyste szyszki. Na wierzchołku przymocowujemy wstążki w kontrastowych kolorach lub też

wstążki krakowskie. Drzewko nabiera wówczas specjalnego charakteru. Wygląda barwnie i efektownie. Otrzymujemy też ładne efekty, gdy na gałązkach drzewka zawieszmy śliczne, rumiane, małe jabłuszka, złoczone i srebrzone orzechy.

Ozdób mamy bez liku. A więc kolorowe i lukrowane pierniczki. Błyszczące kule i gwiazdki. Poprzez całe drzewko spływać mogą nici srebrne, ze strzyżonych „włosów anielskich“.

Wreszcie na samym szczycie — św. Mikołaj lub aniołek i gęsto ustawione świeczki kolorowe, dopełnią reszty. Gdy świeczki zapłoną, drzewko wyglądać będzie pięknie. Jeśli istnieją możliwości techniczne, miast świeczek stearynowych, zastosujemy maleńkie, kolorowe żarówki.

I oto mamy drzewko gotowe. Zapłonnie w dzisiejszy wieczór, gdy na niebie zaświeci pierwsza gwiazdka.

Van der Luebbe skazany na śmierć

Torgler, Dymitrow, Popow i Tanew uniwinnieni. — Torgler ma się udać „dobrowolnie” do obozu koncentracyjnego. — Uniewinnieni bułgarzy mają być wydalenii z Niemiec

Lipsk, 23 grudnia. Ostatni dzień sensacyjnego procesu o podpalenie Reichstagu zgrupował w Trybunale Rzeszy najwybitniejsze osobistości świata politycznego, urzędniczego i prawniczego. Galeria dla publiczności zapelniona była do ostatniego miejsca. Niezwykle licznie zjawili się przedstawiciele prasy. Na sali obecna była żona i matka

wodniczący oświadczył, co następuje: — W stosunku do oskarżonych Torglera, Dymitrowa, Panewa i Popowa rozprawa główna nie ujawniła ich współdziałania w zbrodni, aczkolwiek istnieje uzasadnione przypuszczenie, że komunizm był głównym ośrodkiem, z którego rozchodziły się nici podpalenia Reichstagu. Przewodniczący poddał następnie

szczegółowej i częściowo krytycznej analizie zeznania poszczególnych świadków, z pośród których wielu, jak naprz. Grothe, Kunczak, Helmer i inni, również nie wzbudziły zaufania wśród członków trybunału. Uzasadnienie wyroku poświęca również słowa krytyki ksędzje brunatnej i londyńskiej komisji prawniczej. — Zbrodnia podpalenia Reichstagu — ciągnie dalej przewodniczący — miała znaczenie wybitnie polityczne i służyć miała komunizmowi jako sygnał rewolucji. Minister Goebbels po-

Kursy maturalne i dokształcające „WIEDZA” Kraków, ul. Studencka 14, I p.

prowadzą usne lekcje na kursach zbiorowych w Krakowie oraz przygotowują w drodze korespondencji, zapomocą skryptów, wskazówek, programów i tematów. KURSY PC WYŻSZE DZIAŁA SIĘ NA:
1. KURS MATURYCZNY gimnazjum
2. KURS ŚREDNI 5-ta i 6-ta kl. gimn.
3. KURS NIŻSZY w zakresie 4-ech kl. gimn.
4. KURS 7-mlu KLAS SZKOŁY POWSZECHNEJ.
Uwaga! Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc oprócz całkowitego materiału naukowego, tematy z 6-ciu głównych przedmiotów do opracowania. Na kursach „WIEDZA” wykładają najwybitniejsze sily fachowe krakowskich państwowych szkół średnich. Żądać bezpłatnych prospektów.

Torglera, matka i siostra Dymitowa oraz żona Popowa. Z kiluminutowym opóźnieniem, wśród zupełnej ciszy, przewodniczący ogłosił wyrok, mocą którego OSKARŻENI TORGLER, DYMITROW POPOW I TANEW ZOSTALI UNIEWINIENI, oskarżony van der Luebbe natomlast

INTELIWENTNY CZŁOWIEK dbający o higienę i zdrowie nie kupuje u ulicznych sprzedawców, lub w podługu cukierków „KANOLDA” bo oszukują marnemi naśladownictwami. Cukierki „KANOLDA” prawdziwe i dobre żadać tylko w handlach cukierniczych i uważać na napis „KANOLD” bo z innym napisem to marne naśladowstwo.

za zbrodnię zdrady stanu w połączeniu z ciężką zbrodnią podpalenia Reichstagu i trzech innych gmachów publicznych SKAZANY JEST NA KARĘ ŚMIERCI I DOŻYWOTNIA UTRATĘ PRAW OBYWATELSKICH.

Koszty sądowe ponosi skarb państwa. Oskarżeni przyjęli wyrok spokojnie.

Nie używajmy zagranicznych wód mineralnych, mając równie dobre w Polsce! WODA GORKKA MORSZYŃSKA jest niezastąpionym lekiem: w schorzeniach żołądka, jelit i wątroby. — Sprzedaż w aptekach i drogerjach.

Van der Luebbe pozostał, jak zwykle, niewzruszony i całkowicie apatyczny. We wstępie uzasadnienia przewodniczący stwierdził, że oskarżony van der Luebbe musiał mieć współników, którzy — jak wykazała główna rozprawa, rekrutowali się z pośród członków partji komunistycznej która też ponosi moralną odpowiedzialność za zbrodnię. Na tem o godz. 10,30 rozprawę zakończono.

Pod koniec Dymitrow usiłował jeszcze zabrać głos, przewodniczący jednak kategorycznie odrzucił jego prośbę. Tak więc sensacyjny proces o podpalenie Reichstagu dziś, po 3 miesięcznym trwaniu, znalazł swe ostateczne zakończenie.

Lipsk, 23 grudnia. Pat. — Obróńca Torglera dr. Sach, zainterpelowany przez dziennikarza bezpośrednio po zakończeniu rozprawy, oświadczył, że klient jego będzie niezwłocznie zwolniony z więzienia, jednakże ze swej strony, ze względu na osobiste bezpieczeństwo, DR. SACK ZALECIŁ DOBROWOLNE UDANIE SIĘ DO OBOZU KONCENTRACYJNEGO.

Pozostali oskarżeni Dymitrow, Popow i Tanew według słów obrońcy Teicherta, MAJĄ BYĆ BEZZWŁOCZNIE WYDALENI Z GRANIC RZESZY. W dalszym ciągu uzasadnienia prze-

Każdą chorobę wyleczysz jeżeli regularnie zażywać będziesz ZIOŁA Dra BREYERA

- najsukuteczniejsze w nast chorobach:
- Nr. 1 — w kaszlu, astmie, rozedmie płuc 3.50
  - Nr. 2 — w reumatyzmie, artretyzmie, zlej przemianie materji, nieczystości cery, chorobach skórnych 3.50
  - Nr. 3 — w chorobach żołądkowo - kiszkiowych, wiotrobowych, żółtaczce 3.—
  - Nr. 4 — w chorobach nerwowych, bólu głowy, bezsenności, ogólnem wyczerpaniu 4.—
  - Nr. 6 — w niedokrwistości i ogólnem osłabieniu 5.30
  - Nr. 7 — w chorobach nerkowych i pęcherzowych 4.—
  - Nr. 9 — przeczyszczające w chronicznem zatwardzeniu i hemoroidach 1.50
- Do nabycia w oryginalnem opakowaniu w aptekach, składach aptecznych i drogerjach lub w wtywórnii „POLHERBA” KRAKÓW Podgórze, Skr. Nr. 48. Zainteresowani otrzymują na żądanie darmo z wtywórnii broszure „Jak odzyskać zdrowie”

NAJMILSZY PODARUNEK ŚWIĄTECZNY

SNIEGOWCE I KALOSZE nierównanej marki SZWEIKERT chronią od przeziębienia

Najelegantsze. Najtańsze i Najpraktyczniejsze

NASTĘPNY NUMER „Expressu” ukaże się we wtorek, dnia 26 grudnia,

wiedział słusznie, że narodowi socjaliści, którzy większość społeczeństwa od stycznia rb. mieli już za soba, nie potrzebowali uciekać się do nielegalnych środków przewrotu. Dla nich wynik

Strzelcy Woroszyłowa

Nowa organizacja wojskowa na Ukrainie. Ryga, 23 grudnia Według doniesień z Moskwy, głów na rada Awiochimu przystąpiła do szej rokjej akcji zakładania oddziałów przy sposobienia wojskowego wśród robotników. Celem tej akcji jest wyszkolenie t. zw. „strzelców Woroszyłowa”. Przy każdej fabryce, liczącej najmniej 2000 robotników, zakładane są kółka strzeleckie i odbywają się ćwiczenia. Pomiędzy poszczególnymi Sowietami krajowymi Awiochimu zawierane są t. zw. umowy konkurencji socjalistycznej, na których mocy każdy ob-

Czy wiesz już; że trwałość naszych wyrobów jest 3-krotnie zwiększona dzięki specjalnej preparacji przędzy

FEMINA
Wytworna Delikatna Bielizna Uamska

wyborów z dnia 5 marca był już przesądzony.

Ze współników zbrodni szukać należy w łonie partji komunistycznej do wodzi fakt, iż van der Luebbe jest w pojęciu trybunału komunisty.

Dalsze uzasadnienia przewodniczącego zawierają liczne zarzuty pod adresem niemieckiej partji komunistycznej, której jedynym celem — zdaniem przewodniczącego — było zniszczenie niemieckiego ustroju i utworzenie dyktatury proletariatu w Niemczech.

Restauracja pod „Szluka” życzy swym Bywałcom „Wesołych Świąt” i Szczęśliwego Nowego Roku F. Nawrocki.

wód zobowiązuje się wyćwiczyć odpowiednią liczbę strzelców Woroszyłowa. Tak np. komitet Awiochimu w Odesie zobowiązał się wyćwiczyć około 100.000 strzelców Woroszyłowa, wzmian za co Stalingrad (dawniej Carycyn) podpisał zobowiązanie, że do 17 kongresu wszechzwiązkowej partji komunistycznej wyćwiczy 36.000 strzelców.

Kawa — Herbata — Towary kolonialne M. Jawornicki KRAKÓW — Rynek 41 — Długa 82, PODGÓRZE — Rynek 13.

Nr. 7 (gwiazdkowy) nowego popularnego tygodnika ilustrowanego p. t. „Panorama” już ukazał się w sprzedaży Cena 25 groszy

190.- nowe syst. „SINGER” pierścieniowe
 bebenkowe maszyny do szycia i haftu, szyjące wprzód i wstecz z 30-letnią gwarancją. — Dostawa na koszt firmy. — Cenniki ilustrowane bezpłatnie.

CENTRALA MASZYN, 109
KRAKÓW, ul. D. ETLA

PACZNOŚĆ! PRZEPUKLINĘ
 cierpiący na

Dużo rzekomych specjalistów ogłasza się, że ich sposoby lecznicze przepukliny są jedynie skuteczne. Aby zaś przekonać się, że tylko przez znane powagi naukowe polecane bandaże, usuwające radykalnie najstarsze i najniebezpieczniejsze przepukliny u pań, panów i dzieci najnowszego wynalazku M. Tillemanna, oddawna znanego w całej Polsce specjalisty i prof. Kaskala, są wprost zbawienne — wystarczy przyjść i przegladnąć liczne entuzjastyczne podziękowania ludzi o znanych nazwiskach profesorów uniwersytetu, lekarzy ze sfery duchowieństwa, najwyższej arystokracji oraz ludu.

Udoskonalone pasy na wszelkie dolegliwości brzuszne i pooperacyjne.

M. TILLEMANN
 specjalista i wynalazca opatentowanych bandaży.
KRAKÓW, ul. SZLAK 39, Tel. 156-27.
 Żądać prospektów bezpłatnych.

„MAGAZYN POLSKI”
 Skład galanterii p. f. „Magazyn Polski” w Krakowie przy ul. Długiej 50, stał się od pewnego czasu jakby „Mekka” krakowian, chcących zaopatrzyć się najtaniej w najlepszą galanterię i jest jednym z najobrotniejszych i najracjonalniej prowadzonych przedsiębiorstw swego rodzaju. „Magazyn Polski”, posiadający stale na składzie wszelkie najmłodniejsze artykuły, a prowadzony przez wybitnego fachowca i mający nader grzeczną i uprzejmą obsługę — jest jednym z tych na europejską skalę zakrojonych magazynów, które zyskały sobie absolutne zaufanie swej szerokiej klienteli.

Jeśli zważyć jeszcze, iż „Magazyn Polski”, w myśli swej dewizy „wielki obrót, mały zysk” — stosuje u siebie ceny bacznie niskie, zrozumiałe się staje, dlaczego tłumy kupujących spieszą pod wyżej wymieniony adres.

Nie kupujcie i nie zamawiajcie
 radiodbiorników, aż otrzymacie od nas prospekt jak można otrzymać

Darmo
3-lampowy radjodb.
 najnowszy konstr. (typ 1934). Prospekt wysyłamy bezpłatnie po otrzymaniu adresu.

Zakłady Radjotechniczne „RADJO SELECT”,
 Warszawa, Marszałkowska 147-2.

LAGODNIE DZIAŁA
 Herbata Przemysłowa „PLANTOL”
 A. Bukowskiego

NA GWIAZDKĘ zakupisz najdosowniejszy podarek w firmie „PAWILON PONCZOCH” Kraków, PLAC W. W. ŚWIĘTYCH 10.

POŃCZOCHY, REKAWICZKI, TRYKOTAŻE, tania i dobrze zakupisz tylko w firmie „PAWILON PONCZOCH”, Kraków, PLAC W. W. ŚWIĘTYCH 10.

SWETRY I PULOWERY w wielkim wyborze też w firmie „PAWILON PONCZOCH”, Kraków, PLAC W. W. ŚWIĘTYCH 10.

KOSZULE męskie, KRAWATY i t. d. olbrzymi wybór w firmie „PAWILON PONCZOCH” Kraków, PLAC W. W. ŚWIĘTYCH 10.

OSZCZĘDZASZ dużo pieniędzy, gdy zakupisz w firmie „PAWILON PONCZOCH”, gdyż towar jest w pierwszorzędnym gatunku, a ceny najtańsze w Krakowie. A zatem kupuj tylko w firmie „PAWILON PONCZOCH”, KRAKÓW, PLAC W. W. ŚWIĘTYCH 10. Uwaga na adres: NOWY BIAŁY DOM.

KTO CHCE UZYSKAĆ ZDROWIE, niech napisze, a otrzyma poradę i środki homeopatyczne, ziołowe, dostosowane do wieku i cierpienia. — Uleczalna jest gruźlica bez śladu. Choroby weneryczne, syfilis i jego skutki, recydywa wyłuczone. Cierpienia żołądka, kiszki, watroby, nerwów, nerwowe, sercowe, kręciące, reumatyczne, artretyczne, sklerozę, choroby dziecięce, umysłowe i t. d. Posiadamy liczne podziękowania. Zakład przyrodniczy Marmolowej, Królewska Huta, Rynek 7.

KAWALER, lat 28, ogrodnik, podoficer rezerwy, przystojny, nieślubny z braku znajomości poszukuje ta drogą żony. Najchętniej ożeni się w majątek rolny. Panienci lub wdówki bezdzietne zechcą zgłoszenia kierować: Inowrocław, skrzynka pocztowa 48. Dyskrekcja zapewniona.

PIĄSŁA WZMACNIA pasta Redera, bo zawiera zioła lecznicze. Tuba 50 groszy. Żądać wyraźnie „Pastę Redera”. Wyrób Apteki Redera, Kraków, Karmelicka 23.

GRAMOFONY — PŁYTY najkorzystniejsze źródło zakupu. P. Bałon, Poznań, Woźna 12.

ZIOŁA lecznicze według przepisów sławnych lekarzy przeciw chorobom żołądka, kiszki, płuc, nerwów, watroby, nerok, pecherza, — hemoroidom, upławom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, kaszlowi, astmie, blednicy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi etc. Żądać bezpłatnej broszury pouczającej!!! Adres: Apteka 16, — Liszki.

100% oszczędności.

ZBOGACIĆ się może każdy kto będzie się ubierał z towarów u nas zakupionych, gdyż dzięki TANIOŚCI i JAKOŚCI zaoszczędzi sobie wiele pieniędzy. W każdej z niżej wymienionych paczek znajduje się również Prezent, zaś do każdej setnej paczki dodajemy DARMO DOLARÓWKĘ 4 proc. Prem. Poż. Państw., na którą można wygrać do 40.000 dolarów.

1) Paczka za 13 zł. 90 gr. „Meska” zawiera: 3 mtr. Materiału na eleganckie ubranie (nadaje się też na palto damskie) również pod kolor podszewka i PREZENT.

Paczka za 14 zł. 90 gr. „Damska” zawiera: 4 mtr. Welny na elegancką suknię lub kostium: kolor na żądanie, 1 parę pończoch, 1 parę reform, 1 p. rekawiczek, 3 chusteczki i Prezent

3) Paczka za 20 zł. 90 gr. „KARNAWAŁOWA” zawiera: 4 mtr. Marokena lub Krep Satenu, kolor na żądanie, 1 naszyjnik, 1 para pończoch i Prezent.

Wysyłamy za zaliczeniem pocztowym, t. j. płaci się przy odbiorze paczki na poczcie BEZ RYZYKA, gdyby się nie podobało, przyjmujemy z powrotem i PIENIĄDZE NATYCHMIAST ZWRACAMY. Zamówienia z dokładnym adresem nadawcy prosimy kierować:

„Manufaktura Reklamowa” Łódź B. Legionów 42

BEZ ZNACZENIA
 jest forma wykroju otworów w ostrzach do golenia, która nie wpływa ani na hartowanie stali, ani na proces golenia się. Uznane za najlepsze — polskie ostrza luksusowe

„POLONIA”

zdołyły powszechne zaufanie wśród stałych klientów jedynie dzięki solidnemu precyzyjnemu wykonaniu.

Żądać wszędzie.

Warszawa, Fabryka „Polonoż” sp. z o. o. Warszawa Grochowska 119.

„JODOFIL”

Nareszcie został odkryty, idealny pendzelek do dezynfekowania ran, jest higieniczny, praktyczny — stale do użytku gotowy, oszczędza wate i jodyne — zapobiega ulatnianiu się jodyny, jest niezbędny w każdym domu i podróży, winna posiadać każda apteczka fabryczna i domowa, znajdują się stale w użyciu w szpitalach, klinikach, u lekarzy, dentyistów, weterynarzy, sanitariuszy, harcerzy, wszystkich sportowców, mechaników i robotników.

CENA ZŁ. 1.75. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach. SKŁAD FABRYCZNY LABORATORIUM „OIM”, Bydgoszcz, PLAC MARSZ. PIŁSUDSKIEGO 22.

Zastępstwa rejonowe na własny rachunek do oddania.

Kursy Maturalne „WIEDZA” Kraków, Studencka 14-1.

przygotowują w drodze korespondencji, zapomocą przysypanego oipracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów oraz na lekcjach zbiorowych: 1) do egzaminu dojrzałości gimnazjum, 2) do egzaminu z 6-ciu kl. gimn., 3) w zakresie 4-ch kl. gimn., 4) do egz. z 7-miu kl. Szkoły Powszechnej.

Uwaga! uczniowie kursów korespond. otrzymują co miesiąc, oprócz materiału naukowego, tematy z 6-ciu głównych przedmiotów do opracowania. Nadto obowiązkowe kolokwia (egzami ny) badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów.

Wykładają wybitne siły fachowe. Opłaty b. niskie. Prospekty darmo!

CZYTELNIKOM EXPRESSU BEZPŁATNIE! Światowej sławy psychografolog, Redaktor Szyller-Szkolnik, autor prac naukowych, określa charakter zdolności, przeznaczenie, Wyszczególnia najważniejsze fakty życia, radzi jak żyć, czynić i postępować, aby zwycięsko przeciwstawił się losowi. Po nadto na zasadzie astrologii i obliczeń kabalistycznych, wybiera dla każdego szczęśliwy numer iosu do bieży. Loterii Państwowej i wskazuje, gdzie takowy nabyć można. Natychmiast napisz imię, rok i miesiąc urodzenia (stan rodzinny). Nie przysyłaj żadnego wynagrodzenia, lecz tylko na koszt pocztowy i kanc. załącz 1 zł. w znaczkach pocztowych. Na los nr. 122.627 wybrany przez p. Szyllera-Szkolnika padła wygrana 150.000 zł. Na niewielką ilość wybranych numerów padło mnóstwo wygranych, lecz z braku miejsca podajemy tylko niektóre: Cabala Józef, Limanowa, urzędnik rafinerji 10.000 zł., Kuhn Jan, Łódź, Młynarska 25 — 5.000 zł. Poza to wiele osób, którym przypadła większe wygrane, postanowiły zachować incognito, co zobowiązuje nas do nieujawniania nazwisk. Przyjęcia osobiste płatne cały dzień. Warszawa, Redakcja „Swi”, Żorawia 47, Psychografolog Szyller-Szkolnik. Ogłoszenie załączyc.

ŁYŻWY ostrzy prawdziwym kanadyjskim sposobem jedyna w Krakowie nowoczesna szlifiernia „BRUS”, Karmelicka 16. 24

WIELKIE ZYSKI zapewniamy odsprzedawcom wykwińskiej jakości naszych towarów. Mydełka do golenia różne, kremy twarżowe, pudry, brylantyny, oraz wiele innych bardzo kopuknych. Cena zupełnie niska. Oferty, cenniki wysyła Tow. „Mimoza”, Szopieniec G. Śl. Odsprzedawców poszukujemy, zastępstwo do oddania. 20

KAMIENIC, will, majątków ziemskich, gospodarstw, parcel, oraz małych domków na terytorium całej Rzeczypospolitej największy wybór, do sprzedania posiada jedynie biuro — „WAWEL”. Kraków Grodzka 60.

ZOBACZ „KIEMASZ ŚWIĄTOWY”. Tysiące artykułów za bezcen. Gdynia, Starowiejska 17, Poznań, St. Rynek 86, Toruń, Szczytna 2.

WSZYSTKIM NASZYM P. T. ODBIORCOM I KLIENTOM ŻYCHY WESOŁYCH ŚWIAT „MAGAZYN POLSKI”, KRAKÓW, DŁUGA 50.

SAMOCHOÓD — KARETKA „CHEVROLET” 6 cyl. w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Oferty do „Expressu Ilustrowanego” w Krakowie, Piłarska 4 pod „Auto”.

GRAMOFONY, płyty, łożeczka, wózki dziecięce, maszyny do szycia, poleca najtańszy Krakowski Dom Handlowy, FLORJANSKA 9.

POPEKANE RECE GOI i usuwa ból natychmiast „Gładzik Redera” tuba 50 gr. Żądać wszędzie! Wyrób Apteki Redera, Kraków, Karmelicka 23. 24

FABRYKA wyrobów metalowych z emaliernią na Górnym Śląsku poszukuje technicznego KIEROWNIKA RUCHU, jako spółnika. — Kapitał obrotowy 15.000 zł. konieczny. Produkcja nowych artykułów możliwa. Zgłoszenia pod „Egzystencja” do „Par”, Katowice.

INSTYTUT COSMETIQUE „YLANG”, Kraków, Sławowska 30, telefon 177-57. Kierownictwo inż. H. Apsełówny. Wszelkie zabiegi kosmetyczne oraz preparaty dla CERY TLUSTEJ, przeciw wrogom i rozszerzonym porom — dla CERY SUCHEJ, zwiotczalej, skłonnej do zmarszczek. PIELEGNACJA włosów. Usuwanie zbytecznego owłosienia. Porady bezpłatne.

PRZEDSIĘBIORSTWO fabryczne na Górnym Śląsku poszukuje celem podjęcia nowego działu produkcji SPÓLNIAK z kapitałem 20—30.000 zł. Pierwszorzędnym fachowcem czechosłowacki na miejscu. Zgłoszenia pod „Rentowne” do „Par”, Katowice.

SZYLDY emaljowane zamów wprost w fabryce, tanio, szybko, solidnie. „Emaljarnia”, Kraków Dietla 81. (Obok Starowiejskiej). Telefon 147-39. Zanotować adres!

NOWOOTWARTA pracownia gorsetów, napierśników, bielizny jedwabnej ceny reklamowe, Kraków, Grodzka 10. 26

RADJO-ODBIORNIKI POTANIAŁY 25 proc. zniżka

„Deblessefon-Mikro”
 odbiornik sieciowy, kompletny z 3 lampami i selektorem złotych netto 145.—

„Deblessefon-Oświatowy”
 sieciowy z 3 lampami z selektorem i induktorem dynamicznym złotych netto 185.—

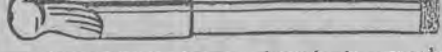
„Deblessefon-światlicowy”
 sieciowy z 4 lampami z selektorem i induktorem dynamicznym złotych netto 285.—

Cenniki wysyła się bezpłatnie. Odsprzedawcom udziela się rabatu.

Śląska Wytwórnia Precyzyjnych odbiorników „DEBLESSEFON” Katowice, ul. Marszałka Piłsudskiego Nr. 27.

Palacze tytoniu czytajcie!

Za pomocą opatentowanego wiecznego papierosa „NARGILO” można w sposób łatwy i przyjemny odzwyczaić się od zgubnego wpływu nikotyny i zapobiec wszelkim chorobom, które palaczowi zagrażają.

„NARGILO” daje zadowolenie moralne i fizyczne, krzepi nadwątzone zdrowie. „NARGILO” jest wykonany estetycznie i służyć może dużo lat. Posiadamy mnóstwo listów dziękczynnych i uznań od lekarzy. Cena zł. 2.60.— za sztukę. Pamiętajcie, że zdrowie to skarb nieoceniony. Zamówcie zaraz. Wysyłamy za zaliczeniem pocztowym w futerales wraz z broszurą i sposobem użycia.

F-ma „LUPKA” ŁÓDŹ, Skrz. poczt. 405/10.

WESOŁYCH ŚWIAT ŻYCHY CZYTELNIKOM „EXPRESSU” WILMA-TURAJ. TELEGRAM

Wyciąć i zachować.

Jasnowidzka światowej sławy, Wilma Turaj, osiedliła się ze swym eksperymentatorem znanym ogólnie hypnotyzerem i grafologiem J. Kartenem, na stałe na Śląsku.

Pani Turaj przepowiedziała śmierć nieodżałowanej pamięci pilotów-bohaterów Zwirki i Wigury dwa dni przed katastrofą, co jest stwierdzone sądownie zlegalizowanym podpisem. Niejednokrotnie przyczyniła się ona do wykrycia sprawców morderstw i innych ciężkich przestępstw. Jej zdolności jasnowidztwo i metapsychiczne w kierunku widzenia w dali w przyszłość są zadziwiające i nie mają nic wspólnego z tuzinkowymi magikami i podobnymi cudotwórcami, operującymi gotowymi przedrukami. Szereg ludzi ze sfery naukowych dało uznanie jej nadprzyrodzonym zdolnościom.

W wszelkich zagadkowych sprawach, też przed dokonaniem interesów, przed zawarciem małżeństwa w sprawach zdrowotnych i innych jest wskazane zasięgnąć orzeczenia i porady Wilmy Turaj. Szereg ludzi ochroniła ona od szkody i spóźnionego żałowania.

W grze loteryjnej może zapość numery przychylnie dla danego osobnika. Niejeden zawdzięcza jej w ten sposób majątek.

Zapytania można też nadesłać listownie za równoczesnym wysłaniem 5 zł. przekazem pocztowym — Przyjęcia osobiste od godz. 10 do 12 przed poł. i 4 do 6 po południu. — Na listy odpowiada się odrobiną pocztą.

Instytut grafologiczny J. Karten, Katowice, ul. Kochanowskiego 11, m. 11.

DYSKRETNIE wysyłamy komplet (wiecznie świeżych!) prezorwaty na cały rok. Cena zł. 19.50. Warunki: zł. dziewięć — zaliczenie — a reszta po upływie 2 miesięcy. W razie niespodobania się pieniądze natychmiast zwracamy. Magazyn Higieniczny, Łódź Janowski, Drebnowska 18.

ZNAJOMOŚĆ JĘZYKÓW: francuskiego, niemieckiego, angielskiego — ułatwiają roczniki „Flumacza”, ciekawa treść, humor, karykatury — Sześciogłowe prospekty bezpłatnie: Warszawa, Wałców 3/4.

MEBLE ze Starowiejskiej 27, przeniesione na DIETŁOWSKA 81, Kraków.

NARCIARZE! wiatrówki gabardynowe zł. 12.— spodnie zł. 12.— i 16.— wysyła wytwórnia Budziaszek, Kraków, Długa 24. (podać wymiar).

RUTYNOWANY buchalter poszukuje jakiegokolwiek posady. Łaskawe oferty proszę kierować pod adresem: Częstochowa, Skrzynka pocztowa 20, W. Andrejew.

NAJPRAKTYCZNIEJSZE PODARKI na GWIAZDKĘ w OLBRYMIMI WYBORZE i po NIEBYWALE NISKICH CENACH zakupisz tylko w firmie „ZRÓDŁO PONCZOCH”, Kraków, PLAC DOMINIKAŃSKI 1.

POŃCZOCHY trwałe 60 gr. bardzo ciepłe 90 gr. fildecosse z prawdziwym szwem 1.40 „ZRÓDŁO PONCZOCH”, Kraków, PLAC DOMINIKAŃSKI 1.

POŃCZOCHY jedwabne 90 gr. 1.20, „Bemberg” z prawdziwym szwem bez skaz 1.70, 1.90. „ZRÓDŁO PONCZOCH”, Kraków, PLAC DOMINIKAŃSKI 1.

POŃCZOCHY angielskie ciepłe 70 gr. z jedwabiem w kostkę 1.—, welna z jedwabiem 90 gr. pierwszorzędnym gatunku 1.20 „ZRÓDŁO PONCZOCH”, Kraków, PLAC DOMINIKAŃSKI 1.

SKARPETKI „Sosnowiczanka” 30 gr. ciepłe 35 gr. pończochy dziecięce ciepłe w wszystkich wielkościach od 30 gr. do 80 gr. „ZRÓDŁO PONCZOCH”, Kraków, PLAC DOMINIKAŃSKI 1.

REKAWICZKI podwójne welniane 60 gr., 75 gr. najmłodniejsze z manszetami 1.90, reformy damskie bardzo ciepłe 70 gr., 90 gr. 1.—. A zatem nie omijaj OKAZJI i spiesz do najtańszego sklepu w Krakowie pod firmą „ZRÓDŁO PONCZOCH”, Kraków, PLAC DOMINIKAŃSKI 1.

Olbrzymi pożar w Krakowie

Garbarnia firmy Maks Sinaiberger i synowie w płomieniach. — Utrudniona akcja straży pożarnej

Kraków, 23 grudnia. Wybuchł w Krakowie olbrzymi pożar, jakiego nie notowano już od kilku lat w podwawelskim grodzie.

Z nieustalonej dotąd przyczyny powstał ogień w garbarni firmy Maks Sinaiberger i Synowie przy ulicy Przemysłowej nr. 2. W ciągu krótkiej chwili płomień objął suszarnię styczeń dach budynku. Pożar szerzył się z błyskawiczną szybkością, grożąc zniszczeniem całej fabryki i przeniesieniem się na sąsiednie zabudowania.

Przybyły na miejsce 2 plutony straży pożarnej z centrali oraz 1 pluton z Podgórskiej filii. Równocześnie niemal przybył na miejsce pożaru prezydent miasta, dr. Czaplicki, w towarzystwie wiceprezydenta d-ra Landaua i starosty d-ra Pałosa, naczelnika wydziału bezpieczeństwa mgr. Małazyńskiego, naczelnika wydziału śledczego komisarsza Polaka i prokuratora d-ra Boryczko.

Akcja straży pożarnej była niesłychanie utrudniona. Walka z żywiołem odbywała się na wysokości 30 metrów przy blisko 20-stopniowym mrozie. Grozę położenia potęgował fakt, że w pobliżu płonęcej fabryki znajdują się składy fabryki „Polmin”, które w krytycznej chwili napełnione były beczkami z naftą. Lokalizacja pożaru szła przedewszystkiem w kierunku zabezpieczenia składów „Pol-

Przy licznych dolegliwościach kobiecych naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa przynosi znakomitą ulgę.

minu”, i niedopuszczenia ognia do kotłowni, znajdującej się w samym centrum pożaru. Poczęto ze składów „Polminu” wytać beczki z naftą, benzyną i smarami i przewozić je na bezpieczne miejsce. W godzinę później główne niebezpieczeństwo zostało zażegnane i wysiłki straży pożarnej zmierzały już do samego ugaszenia ognia, co też po dłuższej akcji udało się.

Pożar garbarni omal nie pociągnął za sobą trzech ofiar w ludziach. Mianowicie trzech urzędników firmy, prokurent Rudolf Pospiszil, Józef Stankosz oraz Jan Duda, widząc wydobywające się płomienie, usiłowali wyratować z suszarni znaj-

dujące się tam skóry. Dym odurzył ich całkowicie, tak że stracili przytomność. Nieobecność ich zauważono w porę i zdolano wszystkich trzech uratować.

Według pierwotnych obliczeń straty wynosiły 20.000 zł. Dalsze badania stwierdziły jednak, iż są one znacznie wyższe. Pastwą płomieni padł styczeń z poddaszem oraz całe 2-e piętro fabryki, łącznie z nagromadzoną tam materja-

lami. Już przed kilku laty fabryka ta spłonęła doszczętnie i wówczas nie ustalono przyczyny pożaru. Jak się dowiadujemy garbarnia była ubezpieczona w 4-ch towarzystwach ubezpieczeniowych.

Ostatni tydzień roku 1933--bezpłatnie.

Uwzględniając zbliżające się święta firma przeznaczyła bezpłatne podarunki: 1 futro damskie, fokowe, 1 futro męskie z karakulewym kołnierzem, 3 resztki kamgarowe na ubrania, 5 wycymacek do bielizny, 2 radio-aparaty 3-lampowe i inne wartościowe przedmioty, dla tych P. T. Klientów, którzy zamówią u nas jeden z niżej wymienionych kompletów.

42 mtr. niekrochmalonego towaru tylko za zł. 19 gr 82

a mianowicie: 4 mtr. najnowszego materiału na suknie elegancką t. zw. „rogóżka”, 6 mtr. zefiru w różnokolorowe, modne prążki na koszule męskie, suknie i bluzki, 8 mtr. flaneli białozłotej, miękkiej i puszystej w różnokolorowe prążki lub czysto białej na bieliznę ciepłą, 6 mtr. płótna kremowego na pościel, bieliznę i prześcieradła, 8 mtr. firanki kanwovej do 4-ch okien w najładniejsze desenie zakardowe i 10 mtr. płótna reżnikowego, zakardowego deseni kostek Cate 42 mtr. towaru, prawie darmo, bo za zł. 19 gr. 82.

Dolar spadł—TOWAR STANIAŁ. Od śniegu do głów tylko za zł. 13 gr. 85

a mianowicie: 3 mtr. materiału na męskie ubrania lub palto damskie pełnej podw. szer. 140 cm. (desen bielskich kamgarów), 4 mtr. materiału na suknie damską, 1 koszula męska l. 1 koszula damska z kolorowego madapolamu, strojnie haftowana, 1 p. kalesonów dobrych l. 1 p. reform na gumie, 1 p. skarpetek zimowych, l. 1 p. pończoch jedwabnych, 1 p. rękawiczek, podwójnych, 1 szal czysto wełniany i 2 chusteczki do nosa. Wszystko razem tylko za zł. 13 gr. 85, — wysyłamy za zaliczeniem pocztowym. Bez ryzyka! O ile towar nie podoba się, przyjmujemy takowy z powrotem, a pieniądze natychmiast zwracamy. Zamówienia adresować: Firma „POLSKA POMOC”, Łódź, skrzynka poczt. 549. UWAGA: Wykorzystajcie święteczną okazję, zamówcie towar, a do każdej paczki dołączymy zupełnie bezpłatnie wartościową premię.

APTECZKA DOMOWA

Cała apteczka domowa zastępuje **GERMATOL**

LECZY reumatyzm, ischias, artretyzm, neuralgię, zapalenie nerwów i t. p. **ODKAŻA** wrzody, rany, czyraki, egzeme, róże, odmrozenia i t. p.

Broszury bezpłatnie
Lob. „GERMATOL” Warszawa, Jerozolimska 24
GERMATOL ZDROWIA

Radjoprogram

NIEDZIELA, KRAKÓW.
9.55 Program na dzień bież. 10.00 Nabożeństwo z kościoła Najśw. Panny Marii w Krakowie. 11.57 Sygnał czasu. 12.10 Przerwa. 15.00—18.40 Transmisje ze Lwowa i Warszawy. 18.40 Wiadom. bież. 18.45 Program na dzień nast. 19.00—23.35 Transmisje. 23.35 Płyty. 24.00 Helnał z Wieży Mariackiej.

PONIEDZIAŁEK, KRAKÓW.
9.00—9.54 Audycja poranna. 9.54 Program na dzień bieżący. 10.00 Sygnał czasu. 12.15—17.15 Transmisje z Warszawy. 17.15 „Wesoła Nowina” — godzina koled. 18.00—19.00 Transmisje. 19.00 Program na dzień następn. 19.05 Rozmaitości. 19.15 Odczyt. 19.30—19.45 Transmisja z Warszawy. 19.45 Wiadom. bież. 19.50—1.00 — Transmisje

Linoleum, Ceraty, Dywany

M. HALPERN, Kraków, Poselska 18

REPERTUAR TEATRÓW.
Teatr M. im. J. Słowackiego — niedziela, 24 o godz. 3.30 „Pieniądz to nie wszystko”, — poniedziałek, 25 o godz. 3.30 — „Bal masowy”, — poniedziałek, 25 o godz. 7.30 — „Igraszki muzyczne”, — wtorek, 26 o godz. 3.30 — „Betleem polskie”, — wtorek, 26 o godz. 7.30 — „Pieniądz to nie wszystko”.

Teatr „Domu Żołnierza” — niedziela o godz. 3.30 jasełka „Bóg się rodzi”, — poniedziałek o godz. 3.30 jasełka — „Bóg się rodzi”, — poniedziałek o godz. 7.30 — „Krowoderkie zuchy”, — wtorek, o godzinie 3.30 — „Krowoderkie zuchy”, — wtorek o godzinie 7.30 — „Wojna z babami”.

Stary Teatr — poniedziałek o godz. 20-ej — Kazimierz Krukowski i Maryja Kńska, — wtorek o godz. 20-ej — Hanka Ordołówna.

GRZEBIEN ONDULACYJNY

Diaprowadzenia oddajemy 10.000 grzebieli po cenie reklamowej

2zł.

za sztukę

SENSACYJNA NOWOŚĆ!
stwarzający podwójną ondulację

Onduluje krótkie i długie włosy, bez korbówek, szpilek, lub innych pomocniczych środków lecz naturalną drogą, przez zwykłe czesanie. Solidny i trwały, służyć może kilka lat. Niezbedny dla pań i panów. Dużo zaoszczędzicie, nie wydając na fryzjera, mając przytem zawsze ładnie ondulowane włosy. Wusytomy za zaliczeniem pocztowym.

„KADEWU” Łódź, ul. ANDRZEJA 24, oddz. 3.

Juder Bebe Siofmana - Skarb dziecka i matki

Otwarcie wystawy „Nasze Mieszkanie”

Piękne ekspozyty wywołały wielkie zainteresowanie w całym mieście

Kraków, 23 grudnia

Dokonano w Krakowie w hali wystawowej przy ulicy Rajskiej otwarcia wystawy „Nasze Mieszkanie”. Wystawę otworzył, imieniem Zarządu Ligi Propagandy Wytwórczości Krajowej, dr. Ludwik Merz. Podniósł on obecną ciężką sytuację gospodarczą, w jakiej zarówno wystawcy, jak organizatorzy wystawy się znaleźli. Jeśli wystawa mimo tych trudności prezentuje się doskonale, jest to zasługa niestrudzonej pracy pp. prof. inż. Wierchowskiego, technicznego kierownika wystawy w bieżącym roku, oraz dyrektora Ligi, dra Spitzera, który kieruje administracją Ligi od początku jej istnienia.

Mimo niezwykle ciężkich warunków, w jakich powstała wystawa, uderza każdego jej niezwykle wysoki poziom artystyczny. Zarówno rozplanowanie, jak syntetyczne ujęcie całości oraz ugrupowanie w obrębie poszczególnych stoisk, — przedstawia się doskonale. Wprowadzono tu zupełnie nowe ujęcie konstrukcyjne, które umożliwia skoncentrowanie uwagi na poszczególnych stoiskach. Brak przeładowania stoisk jest niezwykle dodatnią cechą charakterystyczną tej wystawy.

Przechodząc do ekspozycji, należy podnieść niezwykle podniesienie się ogólnego poziomu wytworów. Czy to imponujący dział meblowy, obejmujący wszelkie wnętrza, czy dział dywanów i kilimów — wszystkie one mają już swe ustalone tradycje. Rzuca się w oczy ich dalsze udoskonalenie i piękno.

„Nasze Mieszkanie” obejmuje również wystawę wyrobów porcelanowych i szklanych, bielizny stołowej i sypialnej, firanek, kap, lamp, znajdujemy tu również wyroby ze srebra i obrazy.

Całości dopełniają artystyczne afisze konkursowe, wykonane przez uczniów działu grafiki Państwowej Szkoły Nauk Zdobniczych pod kierunkiem prof. Uziembły.

Cała wystawa przedstawia się niezwykle efektownie, a wystawione ekspozyty są nie tylko piękne, ale i tanie. Nic dziwnego, że wystawa wzbudziła w naszym mieście wielkie zainteresowanie, które zapewne w dalszym ciągu się zwiększy.

WYSTAWA „NASZE MIESZKANIE” W OKRESIE ŚWIĄTECZNYM.

Wystawa „Nasze Mieszkanie” dzisiaj otwarta do godz. 3-ej po poł., jutro zamknięta. We wtorek czynna będzie od godz. 10-ej rano do 8-ej wiecz. bez przerwy.

Wstęp na wystawę: dla dorosłych 50 gr., dla młodzieży i wojskowych 20 groszy.

Tylko dla dorosłych obu płci

DBAJCIE O WASZE ZDROWIE!

Żądacie bezpłatnie prospektów.

Zakład Optyczno-Chirurgiczny

W. MEYEROWICZ

Łódź, Pr. Narutowicza 8,

telef. 179-21

Używajcie tylko

nieościegnionych ostrzy do golenia

„POLONIA”

wszędzie do nabycia

„OSMAN”

Jedynie nieszkodliwe dla zdrowia **GILZY CZTEROWATKOWE** zelektryzowały cały świat palaczy. Wynalazek opatentowany w Urzędzie Patentowym przy M. dla H. i P. Do nabycia we wszystkich sklepach tytoniowych

FOSFATYNA FALIERA

TO PEWNY SPRZYMIERZENIEC TROSKLIWEJ MATKI

NIEODZOWNY POKARM NIEMOWLĘCIA OD 7 MIESIĄCA ŻYCIA.

WZMACNIA KONSTYTUCJĘ DZIECKA UŁATWIA ZĄBKOWANIE I WYBITNIE WŁYWA NA PRAWIDŁOWY ROZWOJ KOŚĆCIA I MIĘŚNI.

NA ŻĄDANIE WYSYŁAMY BEZPŁATNIE BROSZURKĘ DR. CHASSAING DE BORREDON „MATKA I DZIECKO” WARSZAWA, GRZYBOWSKA 88

Od wydawnictwa

Najbliższy numer „Expressu Ilustrowanego” ukaże się we **WTOREK, DNIA 26 GRUDNIA rb.**

Czy chcecie wyleczyć się gruntownie

z PODAGRY i REUMATYZMU?

Rwące, kłujące bóle w członkach i stawach, opuchnięcia, obrzmienie stawów, skrzywienie rąk i nóg, osłabienie wzroku — oto częste następstwa cierpień reumatycznych i podagry, które należy usunąć, w przeciwnym bowiem razie choroba czyni się coraz większe postępy.

Proponuje

uzdrowiającą, rozpuszczającą kwas moczowy, przyspieszającą procesy przemiany materji i procesy wydzielinowe

kurację wód mineralnych w domu.

przy pomocy wód sztucznych, zawierających ściśle składniki jednego z uzdrowiających źródeł naturalnych, które dobroczynna Matka Przyroda zesłała chorým w darze. Chorzy! Napiszcie do mnie, nie zwlekając, a otrzymacie zupełnie

BEZPŁATNIE

pouczającą broszurę. **PANNONIA-APOTHEKE—BUDAPEST 72, Postfach 83, Abt. 364.**

Minjatury

Humor świąteczny

Nauczyciel w szkole zadaje uczniowi pytanie:

- Jeżeli naprzykład powiadam: — „byłem chory“, to jaki to czas?...
- Najładniejszy...
- Co to znaczy?.. Dlaczego?..
- Bo wtedy niema lekcji!..

Pani Koperkowa była u swej matki na wsi i przed świętami wróciła do miasta.

Po powrocie powiada do męża: — Słyszałam, że podczas mojej nieobecności całowałeś naszą służącą... Co to było?

Pan Koperk odpowiadając, skrobiąc się w głowę:

— Widzisz, duszko, to było tak... Nasza służąca podczas twojej nieobecności włożyła twoją suknię, więc ja się pomyliłem, bo sądziłem, że to ty...

Alojzy jest człowiekiem niezwykle uprzejmym. Oto onegdaj wystosował do jednego ze swych znajomych listeczek treści następującej:

— Wielce Szanowny Panie!.. Przed rokiem zabroniłem panu przychodzić do mojego domu. Niniejszym zawiadamiam Sz. Pana, że przeprowadziłem się na ulicę Rókielską 15 i nadal wy powiadamie moje utrzymuję w mocy.

W przeddzień świąt w firmie „Owies i Siano“ zatekotal telefon. Pan szef zdejmując słuchawkę i powiada:

- Halo!.. Tu firma „Owies i Siano“..
- Moje uszanowanie... Pan będzie łaskaw przysłać dzisiaj jeszcze 50 kilogramów owsa...
- Dobrze, proszę pana... Zechce pan szanowny podać swój adres i nazwisko...
- To nie dla mnie — brzmi odpowiedź — to dla mojego konia!

Wigilla. W domu państwa Przytkowskich wielki harmider. Ostatnio przygotowania przedświąteczne.

Nagle do gabinetu pana Przytkowskiego wpa da zaplakany Jas.

- Tatusiu... — pyta młodec przez łzy. — Czy atrament jest bardzo drogi?..
- Nie, mój synku... Dlaczego o to pytasz?..
- To dlaczego mama tak na mnie krzyczała gdy wylałem troszeczkę atramentu na nasz perski dywan?..

BROWNING MAGAZYNOWY NOWY

5-cio mm. wyrzucający gily po każdym wystrzale do celu metalowymi kulkami lub śrutem do ptactwa, patent nr. 2295. Zapewnia bezpieczeństwo osobiste — cena wraz z eleganckim futerałem skórzanym zł. 6.95 (zam. 52.—). Karta na broń niepotrzebna, automat 7-mio strzał. 15.95, 100 szt. naboju metal. alarm. zł. 3.65. Wysyłamy za zaliczeniem poczt. Adres. Przedst. fabr. broń i amun. MAGAZYN SZWAJCARSKI, Warszawa, Graniczna 7, oddz. 41.

OTYLI ŻYJA KRÓCEJ...

Ich serca, obłożone watą tłuszczu, pracują z wysiłkiem, wyczerpują się i odmawiają posłuszeństwa wcześniej. Otyłość spowodowana jest złą przemianą materii oraz zaburzeniem czynności gruczołów dokrewnych.

Tylko ziola Magistra Wolskiego „Degrosa“ zawierają jod organiczny w postaci rośliny morskiej Yabanga, który wprowadzony do organizmu, pobudza gruczoł tarczowy do należytej pracy, powodując szybkie spalanie nadmiernego tłuszczu. Są one skutecznym środkiem przeciwko otyłości i nie wymagają specjalnej diety.

Ziola ze znak. ochr. „DEGROSA“

Do nabycia w aptekach, drogerjach (skład, apt.) lub w wytwórni Magister Wolski, Warszawa, Złota 14.

Objaśniające broszury wysyłamy bezpłatnie.

PODZIEKOWANIE.

W. P. M. Tillemann spec. i wynalazca opatent. bandaży, Kraków, ul. Szlak 39. Dziękuję najbardziej za dostosowanie mi swoich specjalnych bandaży na przepuklinę, na którą cierpięm przez długi szereg lat, męcząc bardzo i używając różnego rodzaju pasków gotowych i pasowanych do miary, ale nie nie pomogli i sprawiło mi tylko mnóstwo przykrych dolegliwości — dopiero sztuka Wielce Szanownego Pana sprawiła tyle, że od czasu noszenia Jego bandaży czuję się zdrów i uleczony i mogę odbywać najdalsze nawet wycieczki czego przedtem nigdy nie mogłem uczynić. Dlatego jeszcze raz dziękuję Szanownemu Panu za jego dobroć i spełnienie sumiennie mej prośby, z głębokim szacunkiem

Ks. Józef Karowski, proboszcz, Kokoszyce, koło Wodzisława Gr. Śl.

DARMO NA ZIMĘ!!!

Uwzględniając życzenia licznej naszej klienteli, przeznaczaliśmy również na styczeń cały szereg bezpłatnych premii, a mianowicie: 1 palto męskie welurowe, 1 płaszcz damski z welnianą żorżetą z oposowym kołnierzem, 5 kolder watawych, 1 patefon walizkowy i 3 sztuki płótna dla tych P. T. Klientów, którzy zakupią u nas do 20 stycznia 1934 r. jeden z niżej wymienionych kompletów. — Jednocześnie zawiadamiamy, że niżej wymienieni klienci nasi otrzymali premie, przeznaczone do podziału na dzień 7 grudnia br., a mianowicie: 1) Ks. Józef Chmielewski, Milanów, poczta Parczew, woj. Lb. — 1 koldre watawą, 2) p. Hermina Woźniakowa, Kolonia Kolej, ul. II 773, Nowy Sącz — 1 patefon walizkowy, 3) p. Janina Rzędowska, w. Dobrowoda, poczta Busko-Zdrój — 1 palto damskie, 4) p. Petro Huczko, syn Mikoly, Podmuchałowie, poczta Żurów, pow. Rohatyn, woj. St. — 1 palto męskie, 5) p. Herman Seeliger, Nowa Boruja, poczta Boruja Kościelna — 1 koldre watawą, 6) p. Kazimierz Jodajitis, Wojewódzka 9, Kiwerce — 1 koldre watawą, 7) p. Walenty Grzebieluch, Orkiestra 12 Baonu KOP Skalat, 8) p. Marta Kozłowska, Paproć, poczta Nowy Tomyśl, 9) p. Helena Plichta ul. Jezierna 1, Kartuzy — po 1 sztuce płótna.

Chcąc każdemu w obecnych ciężkich warunkach umożliwić nabycie tych kompletów, obniżyliśmy ceny do poziomu nigdy dotąd nierotowanego, a mianowicie:

Tylko za zł. 15.95 dla całej rodziny

3 mtr. materiału w najmodniejsze desenie bielskie, pełnej podwójnej szerokości (140 cm) na eleganckie męskie ubranie, 4 mtr. materiału „Aida“ na elegancką zimową suknię, 1 koszulę męską z satynowym wykończeniem, 1 para kalesonów męskich z satynowym wykończeniem we wszystkich rozmiarach, 1 koszulę damską z dobrego „madapolamu“ z ładnym wstawieniem — toledo we wszystkich kolorach, 1 para reform damskich we wszystkich kolorach i rozmiarach, 1 para skarpetek bardzo mocnych, 3 chusteczki do nosa męskie z ładnym kolorowym szlakiem, lub 3 chusteczki damskie batystowe i 1 szal welniany, modny, lub 1 szal damski biały cz. jedwabny.

Tylko za zł. 32.—

wysyłamy: 1 sztukę płótna białego 17 mtr. szer. 80 cm. w doskonałym gatunku firmy „I. K. Poznański“, 1 parę kolder pikowych na łóżka w eleganckie kwiaty żakardowe w dobrym gatunku, 2 prześcieradła z kolorowymi brzegami, oraz 1 parę dywanów na ścianę w najmodniejsze tkane obrazy, oraz 3 duże białe wafle ręczniki.

Wymienione komplety wysyłamy za zaliczeniem pocztowym. Płaci się przy odbiorze towaru na poczcie. BEZ RYZYKA. Jeżeli towar się nie podoba, przyjmujemy z powrotem i pieniądze NATYCHMIAST zwracamy.

Zamówienia należy adresować tylko do firmy:

„Łódzko-Bielska Tkanina“ Łódź, ul. Piotrkowska 59, oddział E

UWAGA: Dnia 25 stycznia 1934 r. ogłosimy listę naszych klientów, którzy otrzymali bezpłatnie premie. Wykorzystajcie więc tę wyjątkową okazję. — Każdy ma szansę do otrzymania bezpłatnej premii.

SAMOZATRUCIE

NA TŁE WĄTROBY.

SAMOZATRUCIE bywa przyczyną wielu dolegliwości (ból artretyczny, łamanie w kościach, ból i zawroty głowy, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do tycia, podenerwowanie i bezsenność, nerwowe bicie serca, mdłości, język obłożony). TRUCIZNY wewnętrzne wytwarzające się we własnym organizmie, zanieczyszczają krew, niszcza organizm i przyspieszają starość. Choroby z samozatrucia i złej przemiany materii LECZA NIF LEKARSTWA A KREW CZYSTA. Wątroba i nerki są organami oczyszczającymi krew i soki ustroju. Najracjonalniejszą i zgodną z naturą kuracją jest unormowanie czynności wątroby i nerok, 20-letnie doświadczenie i najwyższe odznaczenia wykazały, że ziola lecznicze

„CHOLEKINAZA“ H. Niemojewskiego

jako żółcio-moczopędne są jedynym naturalnym czynnikiem odciążającym sokł ustroju od trucizn własnych i zapewniającym szybki powrót do zdrowia. Bezpłatne broszury Dr. med. T. NIEMOJEWSKIEGO otrzymać można w laboratorium fiz.-chem. „CHOLEKINAZA“ H. NIEMOJEWSKIEGO, Warszawa, N.-Świat 5 - (R) na prowincję wysyłka pocztą.

Dr. med. T. NIEMOJEWSKI przeniósł przyjecia chorych w Warszawie z ul. Litewskiej Nr. 3, na ul. Koszykową Nr. 1 (róg Al. Ujazdowskiej).

Wielka niespodzianka świąteczna

Ludzie do wynajęcia... - Oko-fałszywy świadek

„Tama największa budowla świata“. Młodzież zainteresuje się z pewnością artykułem „Oko — fałszywy świadek“. Przyniesie on niewątpliwie pożytek również starszym czytelnikom.

Bardzo bogato przedstawia się dział literacki, na który składają się — „Fru-Fru“ (znakomita humoreska), „Chcę zabić człowieka“ (sensacyjna nowela), „Hazard“ i t. d.

Dział filmowy przynosi nowe aktualne wiadomości z kinematografii krajowej i obcej.

Nie sposób wyliczyć wszystkiego, ale trzeba jeszcze wspomnieć o nowej wycinance, bez której już nie sposób wyobrazić sobie „Panoramy“. Coraz większe stopy nadchodzących rozwiązań dowodzą olbrzymiego zainteresowania wycinanką w całej Polsce.

Mimo zwiększonej objętości i bogactwa szaty graficznej — cena numeru niepodwyższona: 25 groszy.

Sol.

WIELKA REWJÓ-OPERETKA ŚWIĄTECZNA

„Królestwo Operetki“ dziś — niedzielę i dni następnych w „BAGATELI“

Koncert gry artystycznej dadzą: SOKOŁOWSKA, CARNERO, KOZŁOWSKA, SEMPOLIŃSKI, DANECKI, SULIMA JASZCZOLT, para baletowa WOJNAR-SOBÓLTÓWNA, oraz warszawski zespół baletowy.

Początek przedstawień dziś o 8.15, w poniedziałek i wtorek dwa przedstawienia o 5.15 i 8.15 wieczorem. Centralne ogrzewanie.

MILA NIESPODZIANKĘ Z OKAZJI DZIESIECIOLECIA NASZEJ FIRMY I

straszak brown. Dz. U. P. 2341, 50 naboju oraz im. wieczne pióro otrzyma darmo, kto zamówi u nas listownie zegarek z franc. złotą szwajc. syst. „Anker“ z wiecznym szkłem i 5-letnią gwarancją za zł. 6.95, lepszy gat. zł. 9, 12, 15, kryty z trzema kopertami Ank. na kam. zł. 12, 14, 16, 18 i 25, extra plaski na kamieniach zł. 14, 16, na rękę damski lub męski zł. 9.95, 12, 16

i 20. Dewizki złoc. zł. 1, 3, 5. Wysyłamy pocztą. Adresować: Fabr. zeg. E. Jakubiński, Warszawa Łesno 60-17.

Poradnik astrologiczny

KTO URODZIŁ SIĘ DNIA 24 GRUDNIA. Dotrzymuje swoich obietnic — lecz może nie osiągnąć wszystkiego co zamierzył.

Potrafi być poważnym z poważnymi a wesółym z wesółymi. Subtelny, pełen projektów, wynalazczy, bystro orientujący się jest uczuciowy i zmysłowy.

Lojalny, zamknięty w sobie, w sprawach pieniężnych zarówno jak i w interesach jest bardzo troskliwy. Obietnic swych dotrzymuje. Życie jego pełne jest wysiłków gorliwych, lecz kapryśnych, przerywanych i zmiennych.

Do małżeństwa się nie śpieszy. Największe powodzenie osiągnie w zawodzie jaki wymaga pracy powolnej, starannej, przeczornej — jak n. p. budownictwo, rolnictwo itp.

Co mu grozi? Niebezpieczeństwa spowodowane przez jego własnych przyjaciół i niepowodzenia w poczynaniach życiowych. Jego protektorzy są mało solidni, a ostateczne rezultaty jego pracy i wysiłków życiowych — mogą być niewielkie.

Organizm posiada dość mocny, a z wiekiem jego siły życiowe się poprawiają i staje się coraz zdrowszym. Choroby przeważnie powstają z powodu jego melancholijnych skłonności i depresji, jaka go często ogarnia. Powinien dążyć do tego, aby zwalczać swe skłonności melancholijne i wszelkimi sposobami starać się rozpraszać depresję, jakiej często podlega, gdyż szkodzi mu ona zarówno na zdrowiu jak i w karierze życiowej.

Jak wychować dziecko urodzone dzisiaj? Jest ono bardzo wrażliwe i łatwo podlega wpływowi otoczenia. To też należy je strzec przed towarzystwem ludzi szorstkich i prostactkich, gdyż może od nich łatwo przejąć ich sposób zachowania się.

Ma ono skłonności do arogancji i wyniosłości, na co należy zwracać uwagę, ucząc je samoopanowania i skłonności — i to od najwcześniejszych lat życia.

DNIA 24 GRUDNIA URODZILI SIĘ:

nasz wielki poeta Adam Mickiewicz; Tytus Działyński — znany historyk i wydawca z zesłanego wieku; zabił królowie Henryk IV francuski i Jerzy grecki oraz cesarzowa austriacka Elżbieta; Hans v. Marees — wybitny malarz niemiecki, znany szachista Emanuel Lasker; Mattew Arnold — poeta angielski; Eugene Soribe — autor francuski; generałowie d'Amade i Castelleau, milioner amerykański — król cynowy — Roland Harriman oraz Ruth Chatterton, Carl Brisson i Evelyn Hall — gwiazdy ekranu.

JAN STARZA - DZIERŻBICKI.

Z POWODU KRZYŻYSU.

Darmo straszak U. P. N. 2341 (bez zezw.) 250 naboju wysyłamy dla zamawiających zegarek z franc. złotą szwajc. systemu „Anker“ z wiecznym szkłem i 10-letnią gwarancją za zł. 6.75, lepszy gatunek 8.75, 10.— kryty z 3-ma kopertami 12.—, 15.—, extra plaski na kamieniach 14.—, 16.—, na rękę damski lub męski 11.50, 14.—, 16.—. A la 8-dniowy 10.—, 12.—. Adresować: Fabr. Zeg. Szwajc. „KOMERCJA“, Warszawa, Dzielna 45/3.

ASTMY ZASTARZAŁE, RÓŻNE KASZLE przywilejne choiód pucnych są uleczalne. Powiadani złotowemi od 1902 roku. 3000 listów pochwalnych jest do przejrzenia na miejscu, opis leczenia na żądanie bezpłatny. S. ŚLIWAŃSKI, Łódź, Brzezińska 33.

Sciśle Homeopatycznie

leczę z najlepszym skutkiem prawie wszystkie choroby szczególnie zastarzałe specjalnie zaś choroby raka, cukrzyce, gruźlice płuc i kości, wszelkie choroby skórne. Żyłaki ran na gołeniacz, wole na szyjach, choroby nerek i pęcherza najsłabsze choroby żołądkowe, astma, chor. nerwowe i umysłowe, chor. kobiet i dzieci, nowotwory i narośla, choćby największe wewnątrz i zewnątrz. Nadmierne ciśnienie krwi obniżam sam jeden w Polsce o 20 mm itd. Posiadam 48 lat praktyki liczne tysiące wyleczonych w Polsce i Niemczech

JÓZEF KORCZAK—ZIÓŁKOWSKI KATOWICE, ul. JAGIELLOŃSKA 3. I PIĘTRO.

Najkorzystniej taniej solidnie zakupisz

Gramofony, płyty, rowery, instrumenty muzyczne, oraz części do tychże, żarówki w znanej z solidności firmie:

R. Weissberg Kraków, STAROWIŚLNA 10.

KRAKÓW

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11-1 przed południem i od 5-7 wieczorem. ADMINISTRACJA (dział sprzedaży pisma) od 9 rano — w południe i od 4-7 wieczorem — (dział inseratowy) od 9 rano — i w południe i od 4-7 wieczorem
ADRES TELEGRAFICZNY: „Express Ilustrowany”, Kraków. KONTO P. K. O. Oddziału krakowskiego, Kraków 411-700

Tajemnica potwornej zbrodni pod Krakowem

Kubincowie uchodzili powszechnie za szczęśliwych małżonków. — Dzieci sąsiadów wykryły pierwsze potworne morderstwo. — „Rany Boskie, wszyscy zabić...”

Wizyta „Expressu” na miejscu strasznej tragedii

Kraków, 23 grudnia.

Spółeczeństwo nasze nie ochłonęło jeszcze z wstrząsającego wrażenia po ohydnej zbrodni, dokonanej na Ogrodowskiej w Poznaniu, gdy już pod Krakowem dokonana została nowa potworna zbrodnia.

We wsi Szarów zamordowana została żona kolejarza, Kubincowa i jej synek Józio. Udaliśmy się samochodem redakcyjnym na miejsce tragedii.

Przed nadejściem wójta przeprowadzamy szereg rozmów. Dowiadujemy się, że Kubincowie mieszkali w Szarowie od dwóch lat. Dawniej mieszkali w Słotwinie pod Brzeskjem. W Szarowie kupili własny dom i tu się osiedlili.

Kubiniec uchodził za człowieka spokojnego, nie pił, nie hulał, nie grał w karty. Nie był jednak lubiany przez sąsiadów, ponieważ był mrukiem i czło-wiekim nietowarzystkim. Latem chodził na ryby, gdyż oddawał się z zapalem wędkarstwu. W zimie siedział w domu i czytał książki. Miał ich w domu dużo, przeważnie powieści francuskich w tłumaczeniu polskim.

Żona Kubinca, Eugenia, uchodziła za piękność wiejską. Kubincowa była znana jako dobra gospodyni i dobra żona i matka. Chodziła częściej do sąsiadów niż jej mąż, ale i ona wolała prze-siadywać w domu. Kubincowie serdecznie kochali swego 3-letniego synka, Józia, i byli dla niego dobrymi rodzicami. Szczególnie Kubiniec był w swej miłości do dziecka wprost przesadny i

UBRANIA i PŁASZCZE z najlepszych bielskich materiałów.
KOMPETY NARCIARSKIE dla pań, panów i młodzieży najtaniej poleca
MODA MĘSKA
Kraków, Szewska 9.

drzwi przemocą. Wraz z dziećmi Guzików udał się do domu. Tu rozbił kłódkę, poczem wszedł do sieni. Zamiast wejść do izby, skierował się do stajni, która znajdowała się po prawej stronie sieni. W stajni szukał kluczy. Nie mógł ich jednak nigdzie znaleźć. Dopiero wówczas, gdy mu zwrócono uwagę, że klucze tkwią w drzwiach, wszedł do izby. Widać było, że czegoś się obawia. Doszedł do łóżka, poczem krzyknął:

— RANY BOSKIE, WSZYSCY ZABIĆ!

Następnie prędko cofnął się, wyszedł z izby i począł lamentować. Dokładnie obejrzał miejsce zbrodni Wła-

ków. W chwilę później przybyli na miejsce funkcjonariusze policji, którzy przystąpili do prowadzenia dochodzenia. W izbie panował wielki nieład. Na ziemi leżała przykryta poduszką lampa, nieco dalej złamany prymus. Komoda była odsunięta, a jedynie szafa i łóżka stały na dawnym miejscu. Natychmiast przeszukano szafę celem stwierdzenia, czy nie dokonano rabunku.

W szafie znaleziono przeszło 400 zł. Zainterpelowany Kubiniec, co sądzi o mordzie, skierował natychmiast uwagę policji na fakt zginiecia z szuflady kredensu 6 i pół złotego, które poprzedniego dnia przygotował.

Kubińca, przeciwko któremu skierowały się podejrzenia, odstawiono do posterunku w Kłaju, skąd wczoraj w godzinach popołudniowych odstawiono go do sądu grodzkiego w Niepołomicach. Został on poddany przesłuchaniu przez sędziego śledczego, d-ra Feila. W godzinach wieczorowych odtransportowano go do Krakowa.

Po pewnym czasie przybył na miejsce zbrodni wójt, który wpuszcza nas do domu Kubińców. W małej izbie leżą przykryte zwłoki Kubińcowej i jej dziecka. Z pod nakrywy wygląda zniekształcona głowa zabitej kobiety. Łóżko tonie formalnie we krwi. Podłoga i ściany są również obficie zbrzyżane krwią. Po środku izby stoją dwa stoły, na których dr. Kosowski z Niepołomic dokonał sekcji. Na tem kończymy naszą wizytę w Szarowie, poczem wracamy do Krakowa.

Magazyn kapeluszy damskich
JADWIGA CYPES
Kraków, Grodzka 38.
najelegantsze kapelusze w wielkim wyborze po cenach gwiazdkowych
od zł. 3.—

Przez Wieliczkę i Niepołomicę docieramy do cichej wsi Szarów, odległej o niespełna dwa kilometry od przystanku Grotkowice na linii Kraków — Bochnia.

Jest jeszcze dość wczesny mroźny ranek. Na gościńcu spotykamy zaledwie kilka osób. Auto nasze wywołuje sensację i w ciągu krótkiej chwili zbiera się wokół niego większa grupa mieszkańców. Cała wieś wie już, że „Express” przyjechał, i każdy przychodzi nas oglądać.

Tymczasem kierujemy pierwsze kroki ku domowi Kubinców. Jest to niski, kryty strzechą domek. Stoi tuż przy gościńcu. Drzwi chaty są zamknięte na klucz. Informują nas, że za chwilę przybędzie wójt, gdyż trumny zostaną wkrótce przygotowane.

Pogrzeb odbędzie się dziś po południu na cmentarzu w Brzeziu.

WYPRÓBOWANY ŚRODEK przeciw kaszlowi, chrypiec, przeziębieniu
tylko woda mineralna „Seitris”.
Wyrób firmy Rząca i Cmurski Kraków. Zastąpi w zupełności kuracje naturalne wodą, — selterką, emską, szczawnicką. — Żądać w Aptekach i Drogeriach.

WRÓŻE zdumiewająco trafnie, przepowiadam teraźniejszość — przyszłość. Kraków, Szewska 25, front 5.

FUTRO damskie nowe okazynie tanio sprzedam Grubner, Kraków, Grodzka 55.

LISY surowe niegarbowane kupuje, płacę najwyższe ceny gotówką. Grubner, Kraków, — Grodzka 55.

„LUX”. Skład przyborów do światła elektrycznego i dzwonek elektryczny, Kraków, Mikołajska Nr. 5. Telefon 133-35, poleca oszczędnościowe żarówki po najniższych cenach. Magnesowanie słuchawek 40 groszy. — Przy założeniu nowych sznurów do słuchawek, magnesujemy darmo, cena złotych 1.45 „Rondo”, kompletny Radio - Dedektor wraz z krytym kryształem złotych 5. — Świeże baterie anodowe i baterie do lampek kieszonkowych.

PIEKARZ szuka urządzonej piekarni do wynajęcia za kaucją lub dzierżawą. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia bezpośrednio pod M. Haber korespondent Expressu Ilustrowanego, Żywiec.

ŁYZWY w najlepszym gatunku od zł. 4.50 poleca Botwin, Florjańska 30.

WPISY na nowe KURSA TRYKOTARSTWA ręcznego, oraz robót ozdobnych przyjmuje od 8/1 1933. Przybylska Kraków, Długa 32. 1.

MAGAZYN POLSKI, Kraków, DŁUGA 50 uprasza swoich stałych odbiorców o zgłaszania się po odbiór kalendarzy.

UWAGA! W ostatnim ciągnięciu losów, największej wygranej padło na losy wskazane przez Astrologa Primla, Kraków, Krupnicza 16, m. 3.

Wesolych świąt
życzy swym sympatykom
„Szczęsa”
Pralnia, farbiarnia, plisownia
Kraków, Czarnowiejska 72

z błahego powodu wszczynał spory z żoną, których tematem była troska o dziecko.

Kubincowie uchodzili za bardzo szczęśliwych. W domu ich nigdy nie słyszano odgłosów awantur lub kłótni. On pracował w warsztatach na stacji Kraków - Płaszów, a ona pilnowała gospodarstwa.

I oto ten spokój został tak brutalnie zmacony. Jak piorun z jasnego nieba spadła na wszystkich wiadomość o morderstwie. O odkryciu wstrząsającej zbrodni informują nas najlepiej sąsiedzi Kubinców, Guzikowie, których dzieci przebywały często w domu Kubinców.

One też wraz z Kubińcem weszły pierwsze do izby, w której znajdowały się zwłoki matki i dziecka. Nieobecność Kubincowej zauważyła Kasia Guzikówna już o godz. 7 rano. Nie zauważyła wprawdzie kłódki na drzwiach gdyż było jeszcze ciemno, ale na wołania nikt nie odpowiadał.

Wróciła wówczas do domu, oświadczając, że Kubincowa zapewne udała się na targ do Bochni. Co się działo wewnątrz domu, nie było widać, gdyż okna były zasłonięte firankami. Koło godz. 5 po poł. przybył do Guzików Kubiniec i zapytał, czy nie wiedza, gdzie jest jego żona.

Wyrażono przypuszczenie, że udała się do Bochni, a może nawet do Krakowa. Kubiniec udał się do innych sąsiadów, poczem wrócił do Guzików i widać było, że jest bardzo zdenerwowany.

Wbrew swemu zwyczajowi posłał Władzia Guzika po wódkę, poczęstował nią gospodarza i sam się napił. Koło godziny 6.30 postanowił otworzyć

dek Guzik. Ujrzał on Kubincową, leżącą na łóżku, z jedną nogą opartą o podłogę. Twarz jej była zniekształcona uderzeniami młotka. Obok spoczywały skrawione zwłoki 3-letniego Józia. Na miejsce przybyli natychmiast zaalarmowani sąsiedzi, którzy wezwali policję z posterunku w Kłaju. Dziwnem wydawało się wszystkim zachowanie Kubinca. Wrócił do Guzików i usiadł pod piecem, poczem wszedł do sieni domu Guzików i tam już został.

Nie płakał, nie rozpacział i nie odpowiadał nawet na pocieszenia Guzików.

Kino „ŚWIT”
Pat i Patachon
na żeńskiej pensji
Tempo! Humor! Śmiech! Jakiego jeszcze w kinie nie było
Zwiedzajcie wystawę
„NASZE MIESZKANIE”
Kraków, ul. Rajska 12

Święta pod znakiem humoru i śmiechu w kinie „ATLANTIC”
Program przebojów!
I.
LILJANA HARVEY i świetny śpiewak JOHN BOLES w pierwszym amerykańskim filmie śpiewno - muzycznym
JEJ KRÓLEWSKA MOŚC
prześliczne piosenki! Melodyjna muzyka! Ośniewająca wystawa!
II.
Bomba śmiechu i wesołości Hipek i Lopek w marynarce. (Nieznajoma z telefonu). 10 aktów wesołych i pikantnych przygód wiecznie kłócących się lowelasów. W głównych rolach para ulubionych komików James Dunn i Sammy Cohen. Reżyserował Raoul WALSCHE. 3-godzinny program szalonej zabawy! Uwaga. W dniu świątecznym zniżki dla P. T. akademików, urzędników i wojskowych ważne. W niedzielę o godz. 11.30, we wtorek o godz. 10 i 12 przed południem poranki.

Święto nadziei, miłości i zgody.

Wydarzenia historyczne w Polsce związane ze świętami Bożego Narodzenia.

W życiu narodu polskiego dzień wigilijny, dzień Bożego Narodzenia związany jest z wielu wspomnieniami historycznymi, które na kartach dziejowych zapisały się złotymi zgłoskami.

Szczególą doniosłość miały święta Bożego Narodzenia 1655 roku. Kraj, zniszczony długoletnimi klęskami wojennymi, zajmowali szwedzi. Jedyną wyspą wśród tego „potopu” była Częstochowa, o której mury odbijały się fale nieprzyjacielskiego zalewu. Wreszcie w sam dzień wigilijny szwedzi wódz, Miller, wysłał do klasztoru pismo, w którym groził zbombardowaniem klasztoru, jeśli zakonnicy niezwłocznie nie skapitulują. Nazajutrz, w pierwsze święto, zagrzmiały działa.

W drugim dniu świąt w klasztorze uroczyście, z muzyką, odprawiono nabożeństwo, wśród nieustannego bicia w dzwony i palby z dział i rusznic. Szwedzi, biorąc to za znak jakiegoś odniesionego zwycięstwa, zaczęli opuszczać swe stanowiska. Po ich odejściu bramy klasztoru otwarły się szeroko, „iż wszystkie dzwony były, były, były, a owe głosy tryumfu leciały w dal i słyszała je cała Rzeczpospolita”.

**

Inne wspomnienie. 24 grudnia 1798

roku. Jesteśmy w Zaosiu, niedaleko Nowogrodka leżącej wiosce, którą na krótki czas przedtem Mikołaj Mickiewicz, komornik miński i adwokat nowogrodzki objął po stryju.

Tam, pod niskim dachem wiejskiego dworku, w wieczór wigilijny, przyszedł na świat największy poeta polski, Adam Mickiewicz. Narodziny jego przypadły na czas wielkich zdarzeń i doniosłych wypadków na świecie. Był to okres napoleoński. Napięcie umysłów było ogromne i jak w całej Polsce tak i w tym cichym zakątku Litwy wypełniały wszystkie serca nadzieje. I dlatego chłopcu, narodzonemu w wielką wigilię dano imię Adam, co, jak wykłada Biblia znaczy: z ziemi wzięty.

**

W dziejach porozbiorowych Polski okres świąt Bożego Narodzenia niejednokrotnie zaznaczył się doniosłymi wydarzeniami.

Wśród nieustannego wesela i radości fetowano wojska francuskie, przybywające w grudniu 1806 roku do Warszawy. Pogrom prusaków, krwawy bój z rosjanami pod Pułuskim — wszystko to składało się na uświetnienie tradycyjnego święta. W wigilię tego roku zablasyły na ulicach Warszawy srebrne

orty na czapach żołnierzy polskich, wkraczających z wojskami napoleońskimi.

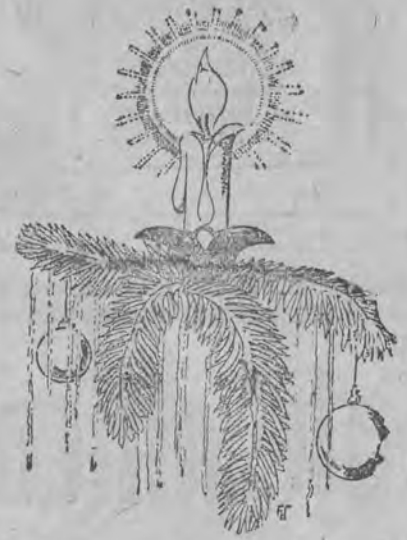
Minęło sześć lat. W sam dzień wigilijny 1812 roku stanęły w Warszawie resztki ocalonego z pogromu wielkiej armii korpusu polskiego z księciem Józefem Poniatowskim na czele.

Kongres wiedeński 1815 roku powołał do życia nowy twór polityczny pod nazwą Królestwa Polskiego, a na uroczyste ogłoszenie konstytucji oznaczono dzień wigilijny 24 grudnia.

Święta Bożego Narodzenia w roku 1830 upłynęły pod znakiem powstania narodowego i powierzenia władzy dyktatorskiej Chłopickiemu.

Rok 1914. Stworzone czynem zbrojnym Józefa Piłsudskiego legiony krwawiły od kilku miesięcy w polu. W wigilię tego roku przypadły pełne chwały walki pod Łowczówkiem. Była to pierwsza wigilija żołnierza polskiego czasu wielkiej wojny, spędzona w okopach.

W latach walk i pokoju, radości i smutku, dzień Bożego Narodzenia stanął w Polsce przedewszystkiem świętem ukojenia, miłości, zgody i wspomnień o tem, co krzepił serca i budził nadzieje na przyszłość. (r)

Zdarzenie niezwykłe.

Ciasny frak.

Dyplomata, mąż stanu, musi zawsze dbać o to, aby się nie dać wyprowadzić z równowagi. Dobitny przykład zimnej krwi i siły woli dał w tym kierunku Teodor Roosevelt, poprzednik obecnego prezydenta U. S. A. Teodor Roosevelt miał tylko jeden frak. Przed pewnym bankietem, na którym miał przemawiać, posłał frak do krawca. Ubierając się wieczorem, zauważył, że spodnie i kamizelka pasują dobrze, natomiast frak jest za ciasny i najwidoczniej zamieniony. Była to sobota i zakład krawiecki został już zamknięty, chcąc nie chcąc musiał więc Roosevelt włożyć cudzy frak na siebie. Z trudem wcisnął ciasny frak, unikając przytem zbyt gwałtownych ruchów, z obawy, by szwy nie popękały.

Podczas bankietu wszystko poszło gładko. Ale gdy Roosevelt wstał i zaczął przemawiać, poczuł, że zbliża się chwila katastrofy. Prezydent był nie tylko dobrym, ale i pełnym temperamentu mówcą, który ilustrował mowę gestami. Dobrze już szczęśliwie do połowy przemówienia, gdy zjawił się w sali goniec z pudłem, które dyrektor hotelu dyskretnie postawił przed prezydentem. W pudle znajdował się frak, własny, rodzony frak prezydenta.

Roosevelt nie zastanawiał się długo. W kilku słowach przeprosił obecnych, poczem zrzucił przedko niewygodny przyodziewek i włożył własny, dobrze skrojony frak. Frenetyczne oklaski zebranych powitały gest Roosevelta, który też teraz bez wahania i przeszkody dokończył zaczęta mowę.

Zastanówcie się...

Pesymista: — I tak się wreszcie wszystko kończy.

Optymista: — I wreszcie kończy się wszystko.

**

Dzięki szkodzić człowiek nabiera rozumu, — gdy jest mądry.

**

Co cieszy cię najbardziej w posiadaniu: czy to, iż sam coś posiadasz, czy też — że inni tego nie wymagają?

**

Człowiek ambitny chce coś zdobyć, próżny — czemś być. I dlatego człowiek ambitny jest czynny, próżny zaś — leniwy.

**

Im mądrzejszy jest człowiek, tem mniej posiada argumentów, gdyż operuje tylko takimi, które przemawiają do rozsądku. A przecie — czyż to nie oburzające? — argumentacja logiczna jest najsłabsza.

**

Listy anonimowe i granaty są do siebie podobne: wybuchają tylko wówczas, gdy się ich dotyka.

**

Oszczersza i torpedy rzucają tylko tacy przeciwnicy, którzy wolą pozostać w ukryciu.

**

Podczas wyścigów samochołów i w miłości człowiek często podlega wykojeniu.

**

Oto broń współczesnej strategii: samoloty, bomby gazowe, tanki, łodzie podwodne, blondynki i brunetki.

**

Rozsądek przeciwko miłości — to walka nierówną bronią.

**

Co kraj — to obyczaj.

Jak obchodzone jest Boże Narodzenie

we Francji, Anglii i Niemczech. — Każdy naród ujawnia przy tej okazji swą cechę charakterystyczną.

Obchód świąt jest charakterystyką poszczególnych narodów. To samo święto, ta sama tradycja, a jednak każdy naród w inny sposób czei je i obchodzi. — Różnice są bardzo jaskrawe i bardzo interesujące.

Noc wigilijna w Paryżu — to zimowe wydanie 14 lipca. Rozbawiona ulica, balet pod gołęb niebem, nocne przedstawienia w music-hallach trwające do rana. Jest to raczej noc karnawałowa, aniżeli uroczyste święto, opromienione niegasnącym urokiem gwiazdy, płynącej nad Betleem.

Zamiast stołu wigilijnego — stolik restauracyjny, zamiast opłatka — confetti i serpentyny, zamiast choinki w domu — dziwaczne stroje, strzelające balonki i jazz-band.

Paryż tej nocy szaleje. Saturnalia zamiast Wigilij. Dopiero następny dzień jest dniem święta.

Ale do świąt Bożego Narodzenia przygotowuje się Paryż długo i uroczyscie. W Halach Centralnych i wielkich magazynach, jak „Aux Bon Marche”, „Aux Printemps” i innych. I rzecz charakterystyczna: we wszystkich sklepach nabyć można „Marrons glaces” — kasztany w cukrze, obowiązujący na przestrzeni całej Francji podarunek gwiazdkowy. Od skromnych pudełek tekturowych do najkosztowniejszych puderek, wykładanych brylantami, rzucają się w oczy owe kasztany w cukrze w każdej witrynie. Noc wigilijna we Francji jest nawskroś świętem dorosłych. Do piero pierwszy dzień świąt jest świętem dzieci.

Zupełnie inaczej obchodzone jest to święto w Anglii. „Christmas” — to tradycja angielska, tak samo niewzruszona, jak kult dla króla i wierność zwyczajom z elżbietańskiej epoki.

Kulminacyjnym punktem wigilijni angielskiej jest — pudding. Troska o dobry pudding gwiazdkowy przesłania wszystkie inne bieżące zagadnienia. Niema chyba takiego domu w Anglii, któryby nie

posiadał własnej, strzeżonej jak klejnot rodzinny przekazywanej z pokolenia w pokolenie, recepty puddingowej.

Dokoła puddingu obracają się też wszystkie przedświąteczne zainteresowania. Jak wiele znaczenia przywiązują do tej napozór blahostki anglicy, dowodzi fakt, iż corocznie na 10 dni przed Wigilią zbierają się w londyńskim ratuszu przedstawiciele „Empire League” (to warzystwa popierania handu z koloniami), aby poczynić wspólnie zakup wiktuałów, niezbędnych do przyrządzenia puddingu, który gwoli tradycji, ofiarowany zostaje przez wiernopoddany naród królowej Wielkiej Brytanji. Ubrani w uroczyste stroje, w perukach na głowach, udają się delegaci do magazynów i sami wybierają wszystkie smakołyki, stanowiące części składowe puddingu.

Przeciętny Anglik w noc Wigilijna, prócz purytańskiego rozczenia przy dobrze zastawionym stole, doznaje „prze pisowego uczucia tkliwości dla chłopczyka, który nie ma w domu kolacji i marzenie pod oknem bogacza... Ten Dickensonowski „zamarzający chłopczyk” — to też tradycja. Niema tego dnia Anglika, który nie ofiarowałby choć najdrobniejszej kwoty dla biednych dzieci.

„Christmas” — to solidny Anglik, w surducie zapiętym pod szyję, o nieco surowym wyrazie twarzy, ale dobrych oczach, kochający raz do roku dzieci.

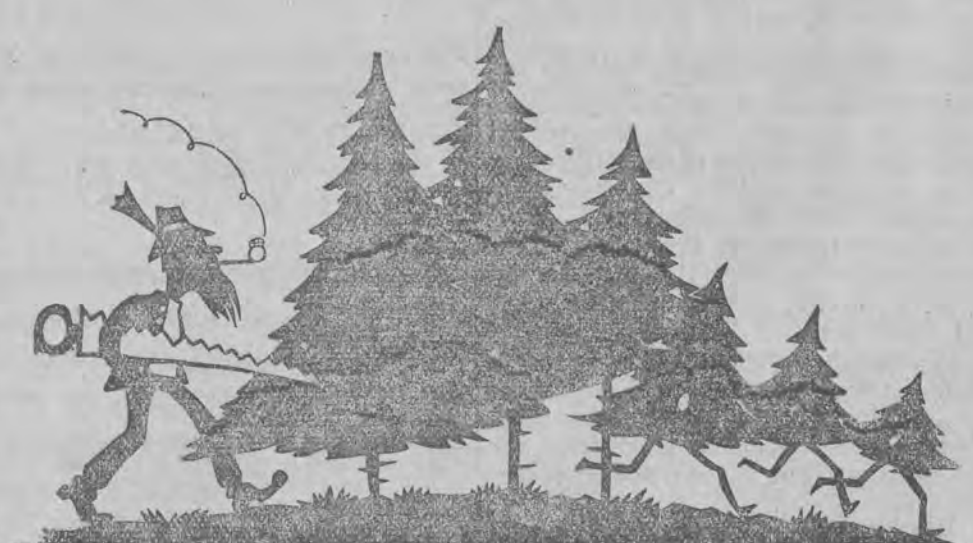
**

A u niemców? „Weihnachten” — to „Kaiser, Kueche, Kinder” sakramentalne trzy „K”. Zabrakło Kaisera, dzieci też mniej rodzi się w Niemczech, ale — „Kueche” ołtarz domowego ogniska nie mieckiej rodziny trwa niewzruszony.

Ale jak każda uroczystość niemiecka tak i „Weihnachten” ma w sobie dominującą cechę „wykręcania się sianem” z dużych kosztów, przemijającym zewnętrznym efektem i „praktycznością” na następny dzień.

Podarunki — to cały rozdział z psychologii niemieckiej. Niema takiego sklepu w Niemczech, który na gwiazdkowe podarunki nie przygotowałby przedewszystkiem włóczkowych pantofli, ciepłych szlafmyc i „japońskich garniturów do herbaty”.

„Weihnachten” to apoteoza mieszczaństwa niemieckiego, ryczącego naprzemian głosami zachrypniętymi od ciężkiego piwa — „Deutschland, Deutschland ueber alles” i „O, Tannenbaum, o, Tannenbaum”...

Panika w lesie choinkowym...

KSIĘŻNICZKA CYGAŃSKA

SENSACYJNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

Napisał JERZY BAK

106)

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Józef Chudzik był bezrobotnym. Od dwóch godzin siedział bezczynnie przed dworcem kolejowym, gdy nagle podbiegł doń jego ukochany synek, Jaś, który pokazał mu znalezione przed dworcem kwit bagażowy.

Na podstawie tego kwitu ojciec i syn odbierają walizkę, w której ku wielkiemu swemu przerażeniu znajdują między gazetami i szmatami odrabiana ręka mężczyzny oraz woreczek z pieniędzmi i kosztownościami.

W chwili, gdy Chudzik otwierał walizkę, ktoś zapukał do drzwi. Szybko wsunął walizkę pod łóżko i w tej chwili do pokoju wszedł policjant, a za nim jakiś pan z teczka oraz dozorca Owym panem był rejent Oluński, który przyszedł mu oznajmić, że według przedśmiertnych zeznań niejakiej Klementyny Wiórczyńskiej, zamieszkałej przy ul. Śląskiej 12, jest on jedynym i właściwym synem hrabiego o nieznanym nazwisku, albowiem Wiórczyńska zmarła przed wypowiedzeniem tego nazwiska.

Od sąsiadek Wiórczyńskiej Chudzik dowiedział się, że ongiś służyła ona jako piastunka u pewnej hrabiny, a ostatnio prowadziła tajemniczy żywot. Odwiedzała ją pewna elegancka dama o niezwykłej urodzie, którą wszyscy nazywali „Księżniczką Cygańską” i która przyjeżdżała cytrynową limuzyną. Chudzik ujrzał ją pewnego razu na ulicy i uczyniła ona na nim niezwykle wrażenie.

Jeszcze tego samego dnia Chudzik postanowił pozbyć się nieszczęsnej walizy za miastem, lecz przeszkodziła mu w tym pewna chłopka. Wobec tego rzucił walizkę do stawu. Następnego dnia dowiaduje się z gazet, że policja oprócz walizki w stawie odnalazła drugą taką samą walizkę, zawierającą drugą rękę bestjałsko zamordowanej ofiary.

Oprócz owej chłopki widział Chudzika z walizką zawodowy rzeźmieszek, Władysław Pakula, który grozi Jasiowi, że odda go wraz z ojcem pod sąd, jeżeli nie wyściga się o 100 złotych dla niego. Jaś wybiera sobie do pomocy swego koleżkę, silacza Felka, i razem szpiegują Pakulę. Za miastem dochodzi do walki między Pakulą a jednym z jego karmratów, przyczem Pakula pchnięciem noża zabija swego rywala.

Narzęconą Chudzika jest służąca adwokata Głowniewskiego, mieszkającego w tym samym domu, zgrabna, młoda dziewczyna, której na imię Stefcia.

Głowniewski zainteresował się losem Chudzika, a gdy Jaś opowiedział mu w wielkiej tajemnicy o odkryciu dokonaniem w walizce, adwokat Głowniewski z niewiadomych przyczyn padł zemdlony na podłogę.

Jaś, obawiając się w dalszym ciągu zdrady ze strony Pakuły, szpieguje go w nocy. Okazało się, że Pakula przeprowadza jakieś konszachty z przyjacielem Księżniczki, Karolem Zawidzkim, który polecił mu, aby zademonstrował Chudzika, lecz Pakula, obawiając się zemsty Jasia, nie chce się podjąć tej misji. Wobec tego Zawidzki zwraca się do Księżniczki, przez którą niejednemu mężczyźnie odebrał sobie już życie, aby nawiązała znajomość z Chudzikiem i skłoniła go do popełnienia samobójstwa.

Pewnego dnia powracającego od Księżniczki Chudzika aresztują dwaj wywiadowcy.

W Urzędzie Śledczym Chudzik dowiaduje się ku swemu wielkiemu przerażeniu od nadkomisarza Belzy, że jest posądzony o zamordowanie hrabiego Kazimierza Burskiego, jego rzekomego ojca.

Podczas rozprawy sądowej jakiś tajemniczy „Garbusek” podaje się anonimowo jako sprawca zamordowania hr. Burskiego. Mimo energicznych poszukiwań nadkomisarza Belzy nie udało się pochwycić tajemniczego Garbuska, ani też stwierdzić kim on jest w rzeczywistości. Chudzik zostaje uniewinniony.

Księżniczka opuszcza Zawidzkiego i wychodzi z Kiefera.

Księżniczka i Zawidzki chcą zwerbować Kiefera i zagarnąć jego majątek. W tym celu Jana namawia do tej zbrodni swego gorącego wielbiciela, malarza Henryka Miłozsa.

Krytycznego dnia Jana wyjechała do Wierzbowa. Miłosz zaś przybywa do Kiefera i w czasie szamotania Kiefer pada zabity. Miłosz zostaje aresztowany.

Zawidzki, chcąc się pozbyć Chudzika nazawsze, rozkazuje Pakule, aby dołał mu do wódki kilka kropel niezwykle trucizny. Pakula spełnił rozkaz.

Po pewnym czasie lekarz stwierdził zgon Chudzika, lecz okazało się, że był to tylko letarg. Chudzik zbudził się na katarfalku. Garbusek chce ten fakt utrzymać w tajemnicy i pod fałszywym nazwiskiem wysłał go pokrywionym do Paryża.

Jana nawiązuje na balu znajomość z nieznanym mężczyzną i wyznacza mu spotkanie w kawiarni.

Mężczyzna tym — jak się okazało — był prokurator Balicki.

Baron Ordyn demaskuje się przed tancerką Iwoną jako Garbusek.

Jana otrzymuje z Paryża list od Chudzika, nie wiedząc, że to list od niego.

Twarz jej w dalszym ciągu wyrażała wielkie zdumienie. Odsunęła filiżankę z czekoladą i ciastka.

Zabrała się do czytania tajemniczego listu.

— „Wielce Szanowna Pani!

Zdziwił Panią zapewne ten list z obrzydliwym, list z dalekiego Paryża, pozbawiony nawet dokładnego adresu i nazwiska nadawcy. Trzymając list ten w ręku, pomyślała Pani pewnie:

— „Któż to może być?... Który z moich znajomych mieszka w stolicy Francji?...”

I nie przypomni Pani sobie... Bo Pani mnie nie zna...

Więc list od nieznajomego?...

Tak... I znowu zamyśliła się Pani:

— „Skąd on zna mój adres?...

Skąd wie, jak się nazywam?...”

I nie odgadnie Pani... Bo Pani mnie nie zna, lecz ja Pani znam...

Skąd?... Postaram się zaspokoić niezwłocznie Pani ciekawość... Wiedziałem Panią kilkakrotnie w ojczyźnie... Byłem niedawno w Polsce... Zwróciłem na Panią uwagę... Postanowiłem zawiadzić z Panią znajomością... Dowiedziałem się jak brzmi Pani nazwisko i adres. Miałem zamiar złożyć Pani wizytę, a przynajmniej przelać listek. Ale musiałem nagle opuścić Polskę i wrócić do Paryża. Z naszego spotkania wyszły nici. Żałuję Pani?...

Ja — bardzo... Jestem Polakiem z pochodzenia... Pewnie interesuje Panią wygląd nadawcy tego listu?...

Oto mój rysopis: — wysoki, blondyn, dość przystojny, pociągła twarz, gładka cera, jasne oczy, wzrost 178 cm., waga 75 kg.

Czy wyobraża sobie Pani jak wyglądam?... Zresztą, nie o mnie chodzi, a o Panią... Mam teraz Pani obraz przed oczyma... Pani uśmiech. Widzę Pani oczy od węgla czarniejsze...

Pani Jano!... Niech mi Pani zezwoli tak siebie nazywać... Jest Pani w tej chwili dla mnie uosobieniem kraju, w którym spędziłem dzieciństwo, w którym prochy mych ojców spoczywają... Tęsknię do Pani jak do mej Ojczyzny... Błagam Panią o odpowiedź, która będzie dla mnie mitylko listem od Pani, lecz również listem z Polski... Gdyby Pani wiedziała jak trudno żyć na obczyźnie mimo, iż materialnie jestem zupełnie niezależny. Brak mi swojskości, tego co stanowi urok naszego kraju, naszych ludzi, naszych widoków. Paryż jest ładny, lecz miłszy mi stokroć nasz Kochany Kraków z poważnym Wawelem, Sukiennicami i Plantami, nasz wielce dymiący Śląsk, nasz pierwszy port morski — Gdynia i cały ten kraj, dźwigający się do nowego życia...

Sądzę, że nie odmówi Pani odpowiedzi rodakowi, który tak bardzo prosi o list z Ojczyzny. Czekałam nań z utęsknieniem...

Cóż więcej mogę o sobie narazie napisać?... Nie brak mi tu niczego (piszę już tak, jakgdybyśmy się znali oddawna, prawda?...). Żyję w dostatku. Pracuję, zarabiam. Nie skarżę się na los. Może kiedyś Bóg pozwoli mi wrócić do Polski... Czekałam na tę chwilę z wielką niecierpliwością... Narazie żegnam...

Jeszcze raz proszę o odpowiedź. Cautuję Pani drobne paluszki Szczerze oddany, nieznany Wielbiciel.

Dwa razy Jana przeczytała ten list Trzeci raz zabierała się do czytania, gdy nagle na progu stanęła pokojówka i zameldowała:

— Jakiś pan przyszedł... Chce się z panią zobaczyć... Mówił, że pani kazała mu przyjść o tej porze...

Księżniczka miała wrażenie w tej chwili, że wyrwano ją z innego świata.

— Kazałam mu przyjść?... Dzisiaj?... Któż to może być?...

Zastanawiała się chwilę, poczem dodała:

— Aha... Przypominam sobie... Proszę tego pana...

Poprawiła loki przed lustrem i odłożyła na bok tajemniczy list, który był dla niej tak wielką niespodzianką.

Drzwi otworzyły się i na progu stanął Garbusek.

— Dobry wieczór pani... — szepnął cicho, oglądając się co chwile za sobą.

— Czemu pan się tak ogląda? — zapytała Księżniczkę.

— Wolę być zawsze ostrożny... — odparł z tajemniczą miną. — Czy jesteśmy tu sami?

— Ależ tak!... Może pan być zupełnie spokojny... Proszę, niech pan siada...

Podsunięła mu fotel. Nałała czekolady do filiżanki:

— Proszę, napiję się pan?...

— Dziękuję... — odparł Garbusek.

— Ale papierosa pan mi chyba nie odmówi?...

— Owszem, zapalę...

Oboje zapalili. Garbusek myślał w tej chwili:

— Czego ona może chcieć ode mnie?...

Poco wzywała mnie do siebie?...

A Jana w tym samym czasie myślała o czemś innym:

— Któż to może być ów właściciel stufrankowego banknotu Nr. 1105029?...

Opis jego zewnętrznego wyglądu brzmi bardzo ponętne...

Minęło kilka sekund. Oboje siedzieli przy zastawionym stoliku w milczeniu. Garbusek obserwował księżniczkę ukradkiem.

— Chciałam pana o coś poprosić... — zaczęła wreszcie Księżniczka.

— Słucham pania...

— Pan zna Zawidzkiego?...

— Owszem...

Jana zamyśliła się. Opanowawszy uczucie, jakie zaważnęło ją w tej chwili, dodała:

— Zawidzki nawiązał ostatnio znajomość z pewną tancerką...

Garbusek wyteżył słuch.

— „Jest to niejaką Iwoną Perkins... — ciągnęła dalej Jana. — Angielka... Chciałabym wiedzieć co ich łączy... — Jak często się spotykają... Gdzie przebiegają ich spotkania... —

Pozatem byłabym panu bardzo wdzięczna, gdyby pan zechciał dowiedzieć się czegoś o tej osobce...

— Rozumiem, łaskawa pani... — odparł Garbusek, mrużąc figlarnie oczy.

Rozdział dziewięćdziesiąty dziewięć Telefon

— Co teraz będzie?... — zatrzymał się Garbusek.

— Niech się pan nie obawia... — odpowiedziała Jana, choć sama zdradzała wielki niepokój.

— W żaden sposób nie wolno mi tu spotkać prokuratora...

— I ja do tego nie dopuszczę...

— Więc co pani zamierza uczynić?... Czy mógłbym stąd uciec niepostrzeżenie?...

— Wątpię... Mogłoby to być dla służby bardzo podejrzane... Mam inne wyjście... Pan zostanie tutaj... Zasunę portiere za drzwiami i przyjmę prokuratora w moim buduarze...

Zbliżyła się do stolika i zabrała list. Zasunęła portiere, dzielącą salonik od buduaru i przystanąła przed lustrem. — Przypudrowała twarz, nałożyła na wargi świeżego karmin. Jeszcze raz zajrzała za portiere.

— Oczywiście, że będzie pan mógł spokojnie wyjść po przejściu prokuratora przez korytarz... — rzekła.

Księżniczka wyszła na chwilę z pokoju. Garbusek rzucił błyskawiczne spojrzenie na stół. Wszystko go interesowało.

Wziął do rąk kopertę. Przeczytał adres nadawcy:

— Paryż, Poste-Restante. Dla okaziciela banknotu stufrankowego Nr. 1105029.

Zrozumiał odrazu... A więc to był list od Chudzika...

Odrzucił szybko kopertę, w tej chwili bowiem Jana wróciła z banknotem stufrankowym.

Wręczając banknot Garbuskowi, rzekła:

— Ma pan narazie za fatygę... Proszę mi niezwłocznie donieść o rezultacie pańskich dochodzeń...

— Rozumiem, łaskawa pani... — Garbusek powstał z fotelu.

— Za dwa dni będzie pani mogła otrzymać dokładne informacje...

— Bardzo byłabym rada, gdyby pan rzeczywiście za dwa dni mógł mi udzielić odpowiedzi na interesujące mnie pytania...

Garbusek skłonił się nisko. Zamiejrzał już skierować się ku drzwiom, gdy Księżniczka zatrzymała go:

— A cóż tam słychać w Zalesiu? — zapytała.

— Ano nic, łaskawa pani... — odparł Garbusek. — Cisza i smutek... Jana spuściła głowę.

— Czy Jaś bardzo tęskni po ojcu?...

— O, bardzo... Hrabia oddał go do szkoły... Malec wykazuje nieprzeciętne zdolności... Chce zostać inżynierem... Codziennie składa kwiaty na grobie ojca...

— Biedny ojciec... — szepnęła Księżniczka w zamyśleniu.

Garbusek stał przy drzwiach ze spuszczoną głową.

W tej chwili na progu stanęła pokojówka. Garbusek cofnął się.

— Czegoś chciała? — zwróciła się do niej Księżniczka.

— Przyszedł pan prokurator Balicki... — oświadczyła pokojówka.

— Kto?... — przeraził się Garbusek.

Jana dała mu znak, aby nie zabierał głosu, poczem, zwracając się do pokojówki, odparła:

— Kazałam panu prokuratorowi zaczekać... Zaraz zadzwonię... Czy powiedziałam mu, że jest ktoś u mnie?...

— Nie, proszę pani...

— Dobrze... Nie mów nic o tem... Niech zaczeka...

Pokojówka skłoniła się i wyszła.

— Rozumiem... — odparł Garbusek. Uczynię to, gdy tylko prokurator wejdzie do pani pokoju...

Jana wróciła do buduaru i zadzwoniła na pokojówkę.

— Możesz tu poprosić pana prokuratora... Wprowadź go odrazu do mego buduaru...

Ostatnia, szybka rewizja swego wyglądu przed lustrem i Jana z gazetą siadła na tapczanie, zasypianym poduszkami różnej wielkości i różnych kolorów.

W chwilę potem, na progu stanął Balicki.

— Najmocniej panią przepraszam... Czy nie przeszkadzam?...

— Ależ, nie... — Czy dziwi panią bardzo moja dzisiejsza wizyta?...

— O, nie, bynajmniej... Spodziewałam się pana... — Doprawdy?... — odparł Balicki — Dlaczego pani była tak pewna, że przyjdę...

Dalszy ciąg jutro

Dzięki antylopie wykryto pokłady miedzi

Jak amerykański poszukiwacz złota nieoczekiwanie odkrył bezcenne skarby

z Nowego Yorku donoszą, iż odbyło się tam ostatnie ogólne zebranie akcjonariuszy „Antelope Roane Co.”, jednego z największych koncernów miedzi. Zamiast tradycyjnego porządku dziennego, który między innymi przewiduje wyrażenie podziękowania radzie nadzorczej, — wybuchła na posiedzeniu sensacja. Prezydent towarzystwa opowiedział mionowicie historję powstania przedsiębiorstwa, która podobna jest raczej do jednej z powieści Karola Maya, aniżeli do rzeczywistego wydarzenia.

W dniu 17 kwietnia 1905 roku amerykański poszukiwacz złota, myśliwy i awanturnik Collier, znajdował się w rozpaczliwej sytuacji: w ciągu kilku miesięcy przewędrował on wzdluz i w szerz Roazy afrykańskie, w nadziei natknięcia się na złoto lub diamenty.

I oto znalazł się w pustyni, wygłodzony i zmęczony, w odległości setek mil od osiedli ludzkich. Zbliżał się wieczór. Collier miał zaledwie tyle sił, aby rozbić swój namiot, o zrobieniu ognia nie marzył już nawet. Sięgnął następnie ręką do swego plecaka, aby wyjąć ostatnią puszkę konserw, strzeżoną jak oko w głowie. Ku przerażeniu swemu stwierdził jednak, iż puszka znikła. Szukał wszędzie gorliwie, lecz nadaremnie.

Wściekły i zrozpaczony, Collier sięgnął po karabin i pobiegł przed siebie, chcąc upolować coś na wiecez. Przy padku chciał, iż niedaleko miejsca, w którym rozbił namiot, rósł samotny krzak.

Collier ukrył się za nim i czekał, aż szczęśliwa gwiazda przywiedzie pod jego strzał jakąś zwierzynę.

I oto nadzieja go nie zawiodła; drogą przebiegała młoda antylopa, do której Collier strzelił błyskawicznie. Zwierzę upadło, a gdy Collier podbiegł, antylopa oddawała ostatnie tchnienie. Jedną ze swych delikatnych podkówek, biła o ziemię, rozgrzebną przytem około dwóch centymetrów ziemi.

Uklękawszy, Collier dostrzegł wyglądający w tem miejscu z ziemi kawałek rudy. — Okazało się, iż w tem właśnie miejscu kończyła się ciągnąca się na przestrzeni 15-tu kilometrów potężna żyła miedzi sięgająca miejscami do 600 metrów szerokości.

Jakże ślepy, a szczęśliwy potrafi być przypadek w życiu...

Collierowi zniknęła puszka konserw, stanowiąca jego ostatnie pożywienie; zmuszony jest rozejrzeć się za czemś w pustyni, gdyż jest wygłodzony; rzadki w biednej w roślinność pustym krzak umożliwia mu wysledzenie antylopy, którą udaje mu się też jednym strzałem po-

żyć nam jejscu. A w dodatku jeszcze — zwierzę uderza podkową w tem właśnie miejscu, w którym ukryty był kawałek rudy. Parę centymetrów dalej — i pokłady te może dalej pozostałyby nieodkryte. Te ostatnie drgawki umierającego zwierzęcia powiększyły zapasy miedzi na świecie o 20 milionów ton.

Futro, które „orzyciało” klejnoty

Niezwykłe przygody angielskiej lady

W pewnych kołach Londynu żywo jest komentowana przygoda lady Marwood, żony znanego przemysłowca, zamieszkałego w Binnigham. Wspomniana dama przybyła do stolicy z zamiarem powitania męża, powracającego z zagranicy. — Przechodząc przez Regent-Str., zauważyła lady M. w jednej z witrzyn eleganckiego magazynu mód, piękny płaszcz futrzany, nader oryginalnego kroju, wykończony z rzadkiego gatunku skóry. — Lady M. bardzo się futro podobało, nie bacząc więc na dość wysoką cenę, postanowiła je nabyć. Podczas dokonywania transakcji, klientka była zdziwiona pytaniem sprzedającego, czy jest mieszkanką Londynu.

Otrzymawszy przeczącą odpowiedź, właściciel magazynu wyjaśnił, iż sprzedaż tego płaszcza związana jest z pewnym uwarunkowaniem: Przed paru tygodniami, jakaś wytworna pani poleciła wykonać futro z bardzo drogich skór, które ze sobą przyniosła. Wobec tego, iż z dostarczonych skór można było zrobić dwa okrycia, postanowiła nieznajoma drugi egzemplarz zostawić firmie, tytułem kosztów kuśnierskich, z tym warunkiem, że nie będzie on sprzedany żadnej mieszkance stolicy, gdyż pragnie ona mieć jedyny tego rodzaju płaszcz w mieście.

Lady Marwood włożywszy nowonabyte okrycie, udała się wraz z mężem do restauracji na obiad. Zdumienie kobiety nie miało jednak granic, gdy po odebraniu futra z szatni, znalazła w kieszeni przepiękny naszyjnik, wysadzany drogiemi kamieniami. Sprawa przedsta-

wiała się dość tajemniczo, gdyż szatniarka zapewniała, iż do rzeczy przechowanych w garderobie, nikt nie ma dostępu.

Właścicielka płaszcza złożyła znalezionej kolje w komisariacie policji, poczem udała się do domu.

Najciekawsze jest jednak to, że „cudowne” futro obdarzyło lady M. w dalszym ciągu dość kosztownymi prezentami. Po każdej wycieczce do Londynu, znajdowała ona w kieszeniach bransoletki, pierścionki lub portfel z gotówką. Sprawa ta zaczęła wkońcu denerwować żonę przemysłowca.

Powiadomiona policja zarządziła obserwację i oto pewnego dnia, ujęto jakieś goś eleganckiego młodzieńca, który mijając lady M. na ulicy, wsunął jej niepostrzeżenie jakiś przedmiot do kieszeni.

Wkrótce sprawa wykryła się. Klientka, zamawiająca futro w wiadomym magazynie, była współpracowniczką bandy, grasującej w stolicy. Rzadki okaz futra miał ułatwić członkom szajki, rozpoznanie „towarzystki”, a duże jego kieszenie miały służyć jako tymczasowa przechowalnia łupów.

Traf chciał, że właścicielka współniczka złodziej zachorowała, o czem nie wszyscy członkowie bandy wiedzieli.

Widząc lady Marwood w „umówionem” futrze, przyjęli ją złodzieje za swoją towarzyszkę i składali u niej skradzione rzeczy na „przechowanie”

„Zośka, Złota Rączka”

Sensacyjne przygody „królowej świata podziemnego” 36)

Dochodzenie ustaliło fakt niezbity: złodziej podważył boczną deskę w skrzyni wyjął z niej dwie kasetki i w wagonie towarowym i na jednej z stacji wy dostał się z wagonu, korzystając z chwili, gdy wagon był otwarty... Złodziej był ukryty w drugiej skrzyni.

Cały personel Brasiłowa w Petersburgu i kilku z jego dawnych pracowników w Charkowie dostawo osadzonych pod kluczem. Policja zajęła się odszukiwaniem wszystkich tragarzy, którzy byli czynni przy ładowaniu skrzyń. Ale tragarze rosyjscy — to element płynny. Każdy z nich ma w sobie coś z „brodiagi” — włóczęgi, wędrującego od wsi do wsi, każdy cenilistwo o wiele więcej, niż prace...

Nastąpiły również aresztowania wśród kolejarzy. Wszystkie było na nic. Powstały najrozmaitsze podejrzenia i koncepcje śledcze. Wiele osób nie winnych pokutowało w celach więziennych. Poszukiwania trwały szereg miesięcy.

Aż wreszcie władze uznały śledztwo za bezowocne.

Zapomnieli o zuchwałej kradzieży kosztowności wszyscy. Wszyscy — prócz ich prawnego właściciela — jubilera Brasiłowa i prócz ich nierwanych właścicieli — Stienki Bogdanowa i Zośki Złotej Rączki...

ROZDZIAŁ XXVIII.

ZOŚKA — WIELKA DAMA.

Kradzież kosztowności z pociągu — rzecz obmyślona przez Stienkę i Zośkę z prawdziwą maestrią a wykonana

przez Stienkę i jednego z jego towarzyszy bez zarzutu — pozwoliła im odrazu na zmianę trybu życia. Zaniechali kradzieży, Zośka przestała pomagać Stienkę w jego wycieczkach. Podrózowali razem tylko krótko: Stienka nie miał jakoś „drygu” do kradzieży kolejowych i porzucił je...

Teraz, dzięki wielkiej sumie, jaką im się udało zdobyć za brylanty, złoto i drogie kamienie Brasiłowa — porzucili zupełnie fach złodziejski.

Wynajeli w Moskwie mieszkanie w eleganckim domu. Urządzili je komfortowo, choć przeważnie wszystkie meble były wynajęte. Zośka stała się wobec ludzi ślubną żoną kupca pierwszej „gildji” — Piotra Pietrowicza Wiereszylowa. Pan Wiereszylow prowadził wielki handel futrami i często z Moskwy jeździł na słynne jarmarki w Niżnym Nowgorodzie...

Minał rok, Zośka nie zajmowała się niczem innym jak swą edukacją. Nabrala manier wielkoświatowej damy. Nauczyła się niemieckiego i francuskiego. Przyjmowali coraz więcej osób i coraz częściej z „mężem” bywali w świecie.

Stienka grał namiętnie w karty. Dobierał sobie towarzystwo w ten sposób, by móc grać. Przekonał się, że na grze w karty — jeśli tylko trochę pomóc szczęściu — możnaby się dorobić wielkiego majątku.

Coraz częściej zapraszał kupiec Wiereszylow zapalonych graczy do siebie — do swojego dużego salonu, który powoli coraz bardziej tracił charakter miejsca zebrań towarzyskich, a u-

podabiał się do sali kasyna.

Wreszcie po kilku miesiącach — salony pani Wiereszylowej stały się sławne w całej Moskwie. Stienka prowadził dział handlowy: sprowadzał do siebie rzadka i tylko wytrawniejszych szulerów. Nigdy nie ogrzywano gościa do nitki. Skubało się tylko tłuste gęsi i skubało delikatnie.

Nikomiu z grających nawet przez myśl nie przeszło, że są w domu pary niebezpiecznych złodziei i że od czasu do czasu muszą zapłacić haracz w postaci przegranej na rzecz gospodarzy.

ROZDZIAŁ XXIX.

UCIECZKA

Szczęście dopisywało Zośce i Stien-

ce. W jej salonach poczęło przebywać najwytworniejsze towarzystwo. Mężowie stanu i najwybitniejsi dygnitarze odwiedzali często dom gry, o którym wszyscy wiedzieli, iż jest nielegalny, ale którego nikt zamknąć się nie ośmielił.

Któregoś dnia odwiedził również salon pięknej pani Wiereszylowej bogacz wielki, jeden z pierwszych kupców w Moskwie, jubiler Brasiłow.

Brasiłow nie zapomniał o kradzieży kosztowności podczas przenosin z Charkowa do Petersburga. Minęło już dwa lata od tego czasu, a zawzięty jubiler, szukał złodziei po całej Rosji nie tracąc wiary, iż własność swą odnajdzie. Był zabobonny, jak każdy niemal rosyjanin i dlatego, podczas gdy z jednej strony pomocni mu byli prywatni agenci i niektórzy funkcjonariusze tajnej policji, Brasiłow nie zapomniał również udać się o pomoc do sił nadprzyrodzonych. Nie było co znakomitszej wróżki w Rosji, do której jubiler nie zwracałby się o wskazówkę, gdzie szukać swych brylantów.

Wolno Trubunu

Dawny uwodziciel pragnie zostać przykładowym mężem

Pan Wolski w Lesznie. W sprawie Pańskiej powinien Pan złożyć podanie do starostwa.

P. Mietek Z. w Łodzi. Drogi Panie Mietku, uważam że mimo wszystko jest Pan dobrym materiałem na męża. Świadczy o tem bodajże sam fakt, że się Pan nad tą sprawą tak poważnie zastanawia i to jeszcze, że Pan, jak to wynika z listu, chce być dobrym mężem. Istnieje stara maksyma, że „chcieć — to móc”. Zdanie to nie jest zupełnie czoce. Jeżeli się Pan tylko będzie starał być przykładowym mężem, napewno będzie Pan takim, bez względu na to, że kiedyś był Pan wielkim hulaką i uwodzicielem. Pod wpływem ciepła kobiecego uczucia można się bardzo zmienić i zmieniają się nawet ludzie uważani powszechnie za niepoprawnych. Pan jest jeszcze zbyt młody, ażeby Pańskie złe skłonności stały się już jego drugą naturą. Ot przejściowy okres wesołego życia młodzieńca, któremu się materialnie nieźle wiodło. Teraz jednak wkracza Pan w zupełnie inny okres życia i inaczey zacząć Pan to życie pojmować.

Pani Maryla B. z Sosnowca. Drogie dziecko niech Pani starannie unika spółkania z owym Panem, który posiadał tyle czelności, aby znając ją tak mało zdobyć się na uwłaczające Jej czci propozycje. Mam nadzieję, że przyzna mi Pani rację i nie będzie chciała się zgodzić zostać zabawką brudnych, męskich pożądań.

Pani Ada z Bydgoszczy. Drogie dziecko, nacoż ta rozpacz. Nie wszyscy inężczyźni są jednakowi i nie każdy z nich zapomina o drogiej swemu sercu istocie, z chwilą znalezienia się w innym mieście. Narzeczony Pani jeżeli ją kocha czule i stara się o zdobycie zajęcia, myśląc o założeniu wspólnego gniazdeka, nie zmieni się znalazłszy się w odległości kilkudziesięciu kilometrów od Pani. Zresztą przecież z chwilą znalezienia zajęcia będziecie się mogli pobrać i Pani do niego przyjedzie. Roztęka nie potrwa zatem długo. Nie można się tak, droga Panno Ado, przejmować. Gdyby spełnienie prośby Pani, zawartej w liście, było możliwe, napewno spełniłabym ją. Ale i ja, droga panno Ado, nie jestem wszechmogąca...

„Madame Ramona” cieszyła się w Petersburgu sławą osoby obdarzonej siłą nadprzyrodzoną. Mówiono o niej, że jest jasnowidząca, że umie czytać w myślach ludzkich i przewidzieć los człowieka. Była francuzką. Ten fakt dodawał jej jeszcze uroku w oczach rosyjan, którym zawsze imponowało wszystko, co cudzoziemskie.

Brasiłow odwiedził „Madame Ramone”. Zapłacił jej sowicie i z jej ust, w języku, który tylko zlekka przypominał ruszczyznę, dowiedział się, że część swych kosztowności, a mianowicie kolczyki, znajdzie przy grze w karty w uszach pewnej pięknej damy.

WYTRWAŁY BRASIŁOW.

Odtąd Brasiłow nie zaznał spokoju. Stał się bywalcem wszystkich domów gry, od których roilo się w owym czasie w Moskwie i nie patrzył ani na karty, ani na twarze gości: spoglądał tylko na uszy kobiet i szukał swych drogocennych brylantowych kolczyków.

Zośka, gdy ją Brasiłow ujrzał w rogu salonu, była tak piękna, że jubiler już od pierwszej chwili powiedział sobie, że tylko chyba tę kobietę mogła mieć „Madame Ramona” na myśli, mówiąc o pięknej towarzysze gry. Był olśniony jej urodą i, choć mocno wierzył w przepowiednie francuskiej chiromantki, jednak nie mógł dać wiary, by tak piękna kobieta nosiła w uszach kradzione kolczyki.

W pierwszej chwili Brasiłow nie śmiał podnieść oczu w kierunku uszu Zośki.

Wstydził się za siebie. Przeszli do salonu. Oczy Brasiłowa uderzyły tysiące światła, a nozdrza jego wchłonyły wonie najpiękniejszych, najdroższych perfum.

Dalszy ciąg jutro.